Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 293 (5118)
СНЕЖНЯ
21
ПЯТНІЦА
1934 г.
ГОД ВЫДАННЯ XVII

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

УРЭЗКА РАСХОДАЎ ПА СОЦЫЯЛЬНАМУ СТРАХАВАННЮ У ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 19 снежня. (БЕЛТА). Учора ў бюджэтнай камісіі сойма быў заслухан даклад дэпутата Сорінскага аб бюджэце міністэрства соцыяльнага забеспячэння. Праект бюджэта прадугледжвае ўрэзку расходаў па аднаму толькі соцстраху на два з паловай мільёны злотых.

Дакладчык канстатуе, што за справаздачны перыяд у Польшчы ў параўнанні з мінулым годам зарэгістраваны лік заразных захворванняў (брушны тыфус, дэзінтэрыя) павялічыўся на 20 тысяч.

З прычыны фінансавых труднасцей у бальніцах няма дастатковай колькасці ложкаў. Многа звар'яцеўшых не могуць знайсці прытулку ва ўстановах для душэўнахворых. Агульны лік карыстаючыхся страхаваннем ад хваробы зменшыўся ў чэрвені ў параўнанні з тым-жа месяцам мінулага года на 305.112 чалавек. Дапамогі па хваробе склалі за першую палову бягучага года 76,9 проц. да намог, выданых у першым паўгоддзі мінулага года.

АДКРЫТ ШЫРОКІ ШЛЯХ РАЗВІЦЦЯ

Рашэнне пленума ЦК ВКП(б) аб адмене нармаванай выдачы хлеба і іншых прадуктаў мае аграмаднае ўсебаковае значэнне.

Адным з важнейшых момантаў палітычнага і гаспадарчага значэння гэтага рашэння з'яўляецца той факт, што яно прадстаўляе надзвычайныя магчымасці для далейшага развіцця мясцовай прамысловасці, у прыватнасці саматужна-прамысловай кааперацыі.

На XVII з'ездзе ВКП(б) тав. Сталін высунуў, як адну з чарговых задач, — **«развязаць мясцовую совецкую прамысловасць, даць ёй магчымасць праявіць ініцыятыву ў справе вырабу тавараў шырспажыву і аказаць ёй магчымую дапамогу сыр'ём і сродкамі»**. Гэта задача ў значнай сваёй частцы ўжо вырашана. Мы маем бліскучыя ўзоры работы не толькі асобных прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці, але і раду сампромарцелей і цэлых саюзаў.

Белкаапсоюз першым з саматужных саюзаў выканаў гадавы план па выпуску тавараў шырокага спажывання. Разам з буйнымі прадпрыемствамі дзяржаўнай прамысловасці рад сампромарцелей ужо дакладвае аб выкананні гадавога плана. Сампромкааперацыя выходзіць **на шырокі шлях гаспадарчага развіцця, арганізацыйнага ўмацавання і пашырэння вытворчасці.**

У святле гэтага становішча сампромкааперацыі рашэнні пленума маюць выключнае значэнне. Адной з асноўных хвароб сампромарцелей з'яўлялася пастаянная цякучасць, імкненне саматужнікаў перайсці на работу ў дзяржаўныя прадпрыемствы, бо члены сампромарцелей не знаходзіліся на цэнтралізаваным снабжэнні, партыя і ўрад былі вымушаны уводзячы нармаваны продаж хлеба забяспечыць пераважнае снабжэнне рабочых важнейшых прамысловых раёнаў і прадпрыемстваў.

Адсюль пытанне аб хлебе з'яўлялася адным з балючых пытанняў для членаў арцелей. І гэтае балючае пытанне зараз вырашана.

Адмена карточнай сістэмы адкрыла шырокія магчымасці для развіцця сампромкааперацыі, для ўмацавання арцелей, узняцця зацікаўленасці саматужнікаў у сваёй рабоце, для ўзняцця працоўнай дысцыпліны і прадукцыйнасці працы.

Нядарма член арцелі **«Чырвоны металіст»** (Менск) тав. **Таражаноўскі** гаворыць:

— Я працую ў арцелі «Чырвоны металіст» 5 год. І ўсё-ж некалькі раз думаў аб тым, каб пакінуць арцель і пайсці працаваць у якое-небудзь дзяржаўнае прадпрыемства. Выклікалася гэта тым, што працуючы на заводзе я быў-бы лепш забяспечан, чым у арцелі. Такія думкі былі не толькі ў мяне, але і ў некаторых іншых рабочых. Значная частка рабочых за гэты час пакінула арцель. Пастанову пленума ЦК ВКП(б) аб адмене хлебных картачак я сустрэў з вялікай радасцю, бо гэта рашэнне сведчыць аб тым, што наша краіна зрабіла вялікі крок уперад да паляпшэння жыцця працоўных. Нас яна абавязвае працаваць лепш і больш цікавіцца сваёй вытворчасцю.

Загадчык арцелі **«Новы шлях»** тав. **Шнітман** расказвае аб тым, што рашэнне пленума было спаткана ў арцелі вялікай хваляй энтузіязму і ўздымам вытворчай актыўнасці. Арцель абавязалася датэрмінова выканаць гадавую праграму і за снежань даць звыш плана прадукцыі на 20000 руб. Члены арцелі абавязаліся палепшыць якасць прадукцыі, культурна абслугоўваць заказчыка, да 20 снежня закончыць гадавы фінплан.

І гэта зусім не дзіўна. Пастанову пленума кааперараваныя саматужнікі, як і ўсе працоўныя нашай краіны, спаткалі з вялікай радасцю, як новы крок уперад, зроблены нашай краінай у яе пабеданосным руху па шляху пабудовы соцыялізма.

Кааперараваныя саматужнікі спаткалі гэта рашэнне з асаблівым энтузіязмам, бо яно з'яўляецца адным з мерапрыемстваў па развязванню мясцовай прамысловасці.

З гэтым рашэннем звязан той уздым, які ахапіў зараз усе арцелі ва ўсіх кутках Совецкай Беларусі.

Гэта рашэнне прадаставіла найшырэйшыя магчымасці сампромкааперацыі, але ў той-жа час яно прад'яўляе да арцелі яшчэ большыя патрабаванні.

Сампромкааперацыя ў цэлым яшчэ недапушчальна адстае. Рад арцелей недастаткова арганізацыйна замацаваны, у некаторых арцелях няма сапраўднай барацьбы за паляпшэнне матэрыяльнага становішча членаў арцелі.

Трэба пакончыць з адставаннем сампромкааперацыі. Бліскучыя ўзоры работы **Белкаапсоюза** гавораць аб тым, што сампромкааперацыя можа і абавязана працаваць зараз значна лепш.

Трэба развіць цэлы рад новых галін. Заслугоўвае асаблівай увагі ініцыятыва Белкаапсоюза, які арганізаваў **38 вытворчых брыгад у калгасах.** Гэтыя вытворчыя брыгады прадстаўляюць дадатковы заработак калгаснікам (асабліва ў зімовы перыяд) і, з другога боку, забяспечваюць рынак новымі таварамі шырокага спажывання на мясцовым сыр'ю.

Немалаважная задача сампромкааперацыі — арганізаваць арцелі па хлебапячэнню і асабліва ў сельскіх раёнах. Трэба вярнуць на гэту работу ўсіх былых пекароў-саматужнікаў, якія ў апошнія гады рассеяліся па іншых прадпрыемствах і арцелях. Іх трэба **сабраць, аб'яднаць, арганізаваць у сапраўдныя большэвіцкія арцелі** і паставіць на справу забеспячэння раёнаў высокаякасным хлебам.

Гэту задачу трэба вырашыць неадкладна.

Такім чынам, рашэнне пленума ЦК ВКП(б) адкрыла шырокі шлях для далейшага ўсебаковага развіцця сампромкааперацыі. На гэта рашэнне сампромарцелі ў цэлым і кожны член арцелі павінен адказаць практычнымі справамі. **Узмацніць адказнасць кожнага члена арцелі за рэнтабельнасць свайго маленькага прадпрыемства, павысіць працоўную дысцыпліну і ўзняць прадукцыйнасць працы ў арцелях, даць краіне на новыя дзесяткі і сотні тысяч рублёў тавараў шырокага спажывання ў вялікім асартыменце і высокай якасці** — такава задача сампромкааперацыі напярэдадні новага гаспадарчага года, такі павінен быць практычны адказ сампромкааперацыі на гістарычнае рашэнне пленума ЦК ВКП(б).

Насустрач новаму гаспадарчаму году

РАСЦЕ КАЛОНА ПЕРАДАВЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ

На 20 СНЕЖНЯ прадпрыемствы кіраўніцтва паліграфічнай прамысловасці БССР (начальнік кіраўніцтва тав. БЕДЫНЕРМАН) датэрмінова выканалі гадавы план на 100,1 проц. Усяго выпушчана валавой прадукцыі на 11.071.300 руб.

Прадпрыемствы паліграфічнай прамысловасці абавязаліся выпусціць звыш плана прадукцыі на 400 тыс. руб

⁂

Выканала гадавы промфінплан БЕЛДРЭС імя СТАЛІНА. Усяго выпрацавана 70 млн. кіловат-гадзін (дырэктар тав. ЛАБАБРОЎ), сакратар парткома тав. КЛУЙША, старшыня фабкома тав. ПАЎЛОЎСКІ).

⁂

Выканаў гадавы промфінплан рэчыцкі лесазавод імя ТОМСКАГА (дырэктар т. ПАШАЛЫК, сакратар парткома тав. НОВІКАЎ, старшыня заўкома тав. ДУМІНОВІЧ). Рабочы калектыў абавязаўся даць звыш плана яшчэ 4.500 кубаметраў піламатэрыялаў.

⁂

Выканаў гадавую вытворчую праграму бабруйскі алейны завод імя Адзерыхо (дырэктар т. КАЦНЕЛЬСОН, парторг т. ДВОРКІН, заўком т. ЗАЛІВАНСКІ). Калектыў завода абавязаўся выпрацаваць звыш плана 135 тыс. кілаграмаў алею.

За рубяжом

ПРАЦЭС НАЦЫЯНАЛ-СОЦЫЯЛІСТАЎ У ЛІТВЕ

ГЕРМАНСКІЯ ЎСТАНОВЫ АПЛАЧВАЛІ „РАБОТУ" ТЭРАРЫСТАЎ

КАЎНАС. (Коўна), 19 снежня. (БЕЛТА). Як паведамляе літоўскае агенцтва, у агалошанай сёння частцы абвінаваўчага акта па справе нац.-соцыялістаў Мемельскай вобласці указваецца, што германскае генеральнае консульства ўзяло на сябе захоўванне спраў і архіваў нац.-соц-партыі «Соцыялістышэ фольксгемейншафт». Зімою 1933-34 г. кіраўнікам мясцовых арганізацый гэтай партыі было загадана падрыхтавацца да паўстання. Тады былі арганізаваны тэрарыстычныя групы і было аб'яўлена, што здраднікі партыі будуць пакараны смерцю.

23 сакавіка знік служачы трыбунала Клайпеды (Мемельскай вобласці) Іезуціс, член «Хрыстліх-соцыялістышэ арбейтсгемейншафт». Цела яго было знойдзена 15 красавіка на беразе ракі Юра. Было ўстаноўлена, што Іезуціс быў забіт і кінут у раку. Абвінаваўчы акт канстатуе, што Іезуціс паў ахвярай тэрарыстычнай групы «Соцыялістышэ фольксгемейншафт» за тое, што прызнаўся арыштаваўшым яго літоўскім уладам у антыдзяржаўнай падрыўной дзейнасці, дзеля якой ён езьдзіў разам з Зассам, Рошам і Прыссам у Берлін да Гесса. Калі віцэ-консул Штрак даведаўся аб прызнанні Іезуціса, ён усклікнуў: «І гэты чалавек яшчэ жыў да гэтага часу».

Паводле паказанняў абвінавачаных у гэтым злачынстве, усе яны былі аплачаны германскімі ўстановамі. Ланге і Гольтшальк атрымалі 500 марак за скрыццё трупа Іезуціса. Адзін з забойцаў Ванпагат атрымаў больш 3 тысяч літ. Нацыянал-соцыялісцкі камісар у Тільзіце Мозер абяцаў Ланге яшчэ 5 тысяч літ.

Тэрарыстычная група дзейнічала таксама ў Сілуце. Яна нападала на літоўскія арганізацыі і абстрэльвала іх сходы, таксама арганізавала замах на некаторых асоб, абвінавачаных у здрадніцтве. Яна вырабляла выбуховыя матэрыі і меркавала ўзарваць памяшканне паліцыі ў Сілуце. Члены гэтай групы прызналіся, што атрымлівалі загады ад партыі «Соцыялістышэ фольксгемейншафт».

У пісьме, знойдзеным пры вобыску і падпісаным 16 членамі «Хрыстліх соцыялістышэ арбейтсгемейншафт», гаворыцца: «Мы нясем поўную адказнасць перад кіраўнікамі Германіі. Наша дэлегацыя даставіла дакументы палітычнаму аддзяленню ў Берліне.

Фашысты запужваюць саарскае насельніцтва

ПАРЫЖ, 19 снежня. (БЕЛТА). Не глядзячы на пагадненне, дасягнутае ў Жэневе па саарскаму пытанню, нацыянал-соцыялісты прадаўжаюць усімі спосабамі запужваць насельніцтва. У мэтах прапаганды нацыянал-соцыялісты не спыняюцца перад падлогамі. Так, фашысцкая «Дэйчэ фронт» надрукавала заяву Лаваля, што Францыя не будзе пярэчыць, калі саарскае насельніцтва, прагаласаваўшы за існуючае становішча, пажадае праз некаторы час зноў паставіць пытанне аб звароце ў Германію, але апусціла пры гэтым слова «не».

Франка-саарскае таварыства ў дакладзе міністэрствам замежных спраў Англіі і Італіі паведамляе аб выключна цяжкім становішчы нефашыстаў у Саары.

ЧАМУ СПЫНЕНЫ ВАЕННА-МОРСКІЯ ПЕРАГАВОРЫ

ЛОНДАН, 19 снежня. (БЕЛТА). Як паведамляе Рэйтер, пасля адбыўшагася сёння пад старшынствам Макдональда пасяджэння ваенна-морскіх дэлегацый Англіі, ЗША і Японіі было выдана афіцыяльнае паведамленне. «Папярэднія перагаворы,—гаворыць паведамленне,—не мелі на мэце прыйсці да якіх-небудзь вывадаў у паскораным парадку. Адзінай мэтай было падрыхтаваць глебу для будучых перагавораў і заключэння пагаднення».

Цяпер, калі разгледжаны пункты гледжання бакоў, перагаворы дасягнулі такой стадыі, што неабходна спыніць перагаворы, каб дэлегаты змаглі аднавіць асабісты кантакт са сваімі ўрадамі, пасля чаго створанае становішча зможа зноў падвергнуцца аналізу і далейшаму разгляду.

Урады, зацікаўленыя ў лонданскіх перагаворах, будуць падтрымліваць кантакт паміж сабой, а таксама з іншымі ўрадамі, якія прымаюць удзел у лонданскім і вашынгтонскім морскіх дагаворах».

АБМЕН РАТЫФІКАЦЫЙНЫМІ ГРАМАТАМІ ПАМІЖ ФІНЛЯНДЫЯЙ І СОВЕЦКІМ САЮЗАМ

ГЕЛЬСІНГФОРС, 19 снежня. (БЕЛТА). Сёння адбыўся абмен ратыфікацыйнымі граматамі аб зацвярджэнні падпісанага 7 красавіка ў Маскве пратакола аб прадаўжэнні тэрміна на 10 год дзеяння пакта аб ненападзе паміж Совецкім Саюзам і Фінляндыяй.

ГЕРМАНСКІЯ УЛАДЫ ПАТРАБУЮЦЬ ВЫДАЧЫ ІМ НЭЙМАНА

БЕРЛІН, 20 снежня. (БЕЛТА). З Цюрыха паведамляюць, што арыштаваны там германскі комуніст **Гейнц Нейман** прыгаваран да турэмнага зняволення на два тыдні за праживанне па фальшываму пашпарту, пасля чаго будзе выслан з Швейцарыі. Германскія ўлады патрабуць выдачы ім Неймана, як «крымінальнага злачынцу».

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

◆ «Юманітэ» паведамляе аб новых **поспехах компартыі на мясцовых муніцыпальных выбарах.** На выбарах у Мон-Сенісе комуніст быў выбран муніцыпальным советнікам 1360 галасамі з 1765 галасаваўшых.

◆ 19 снежня У Вене на глебе матэрыяльных затрудненняў пакончыў самагубствам вядомы хірург прафесар **Лорэнц.**

◆ Пасля развітальнага візіта главе італьянскага ўрада Мусаліні совецкі паўпрэд тав. **Пацёмкін,** які ад'язджае к месцу новага назначэння—у Парыж, быў прыняты каралём Італіі, якому ўручыў свае адзыўныя граматы.

◆ Паўпрэд СССР у Венгрыі **Бекзадзян** прыбыў у Будапешт (сталіца Венгрыі).

◆ Паводле паведамлення міністэрства земляробства ЗША, агульны ўраджай хлябоў у гэтым годзе на 32 проц. ніжэй сярэдняга штогодняга ўраджаю апошніх дзесяці год. **Пагалоўе жывёлы ў ЗША скарацілася** за апошні год на 20 проц. Колькасць рагатай жывёлы зменшылася на 10 мільёнаў галоў.

◆ Венгерскае агенцтва паведамляе аб значнаўзмацніўшайся за апошні час у рабочых раёнах Вены **комуністычнай агітацыі.** Праведзены масавыя арышты комуністаў.

◆ 33 парыжскія адвакаты адправілі ў Германію пратэст супроць таго, што апраўданы былы комдэпутата Рэйхстага **Торглер** ужо два гады трымаецца ў турме.

НА ПЛЕНУМЕ МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА

Учора адбыўся пленум нова выбранага Менскага гарадскога совета. Яшчэ задоўга да пачатку пленума вялікую залу будынка Беларускага дзяржаўнага яўрэйскага тэатра запаўняюць дэпутаты нова выбранага горсовета—рабочыя, работніцы, чырвонаармейцы, студэнты, навуковыя работнікі, пісьменнікі, саматужнікі і інш. працоўныя горада.

Сама зала на гэты раз змяніла свой звычайны выгляд. На задрапіраваных чырвоных матэрыяй сценах у глыбіні сцэны герб Саюза ССР. У зале-ж—гербы БССР і ўсіх астатніх саюзных рэспублік. Гэта—сімвал брацкага супрацоўніцтва рабочых і ўсяго працоўнага насельніцтва БССР з рабочымі і працоўнымі ўсіх Совецкіх Рэспублік, сімвал таржаства ленінскай нацыянальнай палітыкі, якая паспяхова ажыццяўляецца пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і любімага правадыра таварыша **Сталіна** ва ўсіх саюзных рэспубліках.

Першыя словы тав. **Жуковіча,** які адкрыў арганізацыйны пленум, былі прысвечаны памяці тав. **Кірава,** загінуўшага ад злачэйскай рукі класавага ворага. Памяць тав. **Кірава** пленум ушаноўвае ўставаннем.

— Перад тварам такой цяжкай утраты,—гаворыць тав **Жуковіч,** —мы запэўняем ЦК ВКП(б) і вялікага таварыша **Сталіна** і ЦК КП(б)Б і яго кіраўніка тав. **Гікало,** што пролетарыят Менска і ўсе нова выбраныя члены горсовета яшчэ шчыльней згуртуюцца вакол нашай любімай комуністычнай партыі. На ўдар ворага мы адкажам бязлітаснай расправай з астаткамі недабітых класавых ворагаў і іх агентуры, павысім рэволюцыйную пільнасць і мабілізуем усе сілы на далейшую барацьбу за паспяховае выкананне задач соцыялістычнага будаўніцтва.

Гукі «Інтэрнацыянала» і бурныя апладысменты пакрываюць апошнія словы тав. **Жуковіча.**

У склад прэзідыума пленума, пад бурныя апладысменты выбіраюцца т. т. **Гікало, Валковіч, Галадзед, Чарвякоў, Рыскін, Леплеўскі, Лейзер, Конік, Убарэвіч, Юнг, Саак'ян, Смірноў, Картукоў, Готфрыд** і інш. у ліку 40 чал.

У ганаровы прэзідыум пад гучныя апладысменты выбіраюцца т. т. **СТАЛІН, Кагановіч, Молатаў, Калінін, Орджанікідзе, Андрэеў, Куйбышэў, Касіор, Жданаў, Гікало, Тэльман, Максім Горкі.**

Пленум горсовета пад бурныя авацыі прыняў тэкст пісьма адозвы да таварыша **Сталіна,** у якім запэўняе ЦК і асабіста таварыша **Сталіна,** што працоўныя Менска з яшчэ большай настойлівасцю і энергіяй будуць змагацца за ажыццяўленне генеральнай лініі партыі.

Прыняўшы пісьмо да тав. **Сталіна,** пленум заслухаў даклад старшыні гарадской выбарчай камісіі тав. **Жуковіча** аб выніках выбараў і далейшых задачах горсовета.

Тав. **Жуковіч** у сваім дакладзе падрабязна ахарактарызаваў якімі вытворчымі перамогамі рабочыя і працоўныя Менска сустрэлі і правялі выбары дэпутатаў у новы склад горсовета.

— Выбары горсовета ў гэтым годзе, як ніколі, праходзілі пры вялікім уздыме актыўнасці рабочых і працоўных горада. Справаздачныя сходы праходзілі ў большасці калектываў выбаршчыкаў пры стопроцантнай яўцы і высокай актыўнасці выбаршчыкаў.

Выбаршчыкі ўнеслі каля 10.000 рабочых прапаноў у новы наказ горсовету.

Самі выбары праходзілі арганізавана і пры высокай актыўнасці.

Па комунальна-жыллёваму будаўніцтву ў часе справаздач і выбараў горсовета выявіліся вялікія недахопы.

На ліквідацыю гэтых недахопаў і прарываў неабходна мабілізаваць усе сілы.

Пасля даклада тав. Жуковіча і прыняцця рэзалюцыі пленум правёў выбары прэзідыума горсовета, а таксама старшыні горсовета, яго намесніка і сакратара.

У прэзідыум выбрана 17 чалавек: т. т. **Жуковіч, Рыскін, Хадасевіч, Вайнер, Шулькін, Гелайкер, Жарын, Казлоўскі, Эпштэйн, Кузняцова, Залескі, Гінзбург, Фігенбаум, Саф'ян, Юдзін, Серыкаў, Пагоскі.** Кандыдатамі прэзідыума выбраны **Гельфанд, Сухаручкін, Галкоўскі, Астроўскі, Ханін.**

Мандатная камісія выбрана ў складзе 5 чалавек.

Старшынёй Менскага горсовета выбран тав. **Жуковіч.** Намеснікам старшыні т. **Шулькін,** сакратаром горсовета тав. **Казлоўскі.**

Пленум выбраў таксама дэлегатаў на XI усебеларускі з'езд советаў. Сярод выбраных т. т. **Гікало, Валковіч, Галадзед, Чарвякоў, Рыскін, Саак'ян, Убарэвіч, Смірноў, Картукоў, Леплеўскі, Бенек, Кавальчук, Горын, Лейзер, Іваноў, Аўгустайціс, Юнг** і інш.. Усяго 71 чалавек.

Пленум паслаў прывітальныя тэлеграмы т. т. **Калініну, Молатаву, Кагановічу, Варашылаву, Гікало, Галадзеду, Чарвякову** і 1-му з'езду Яўрэйскай аўтаномнай вобласці.

Па Совецкаму Саюзу

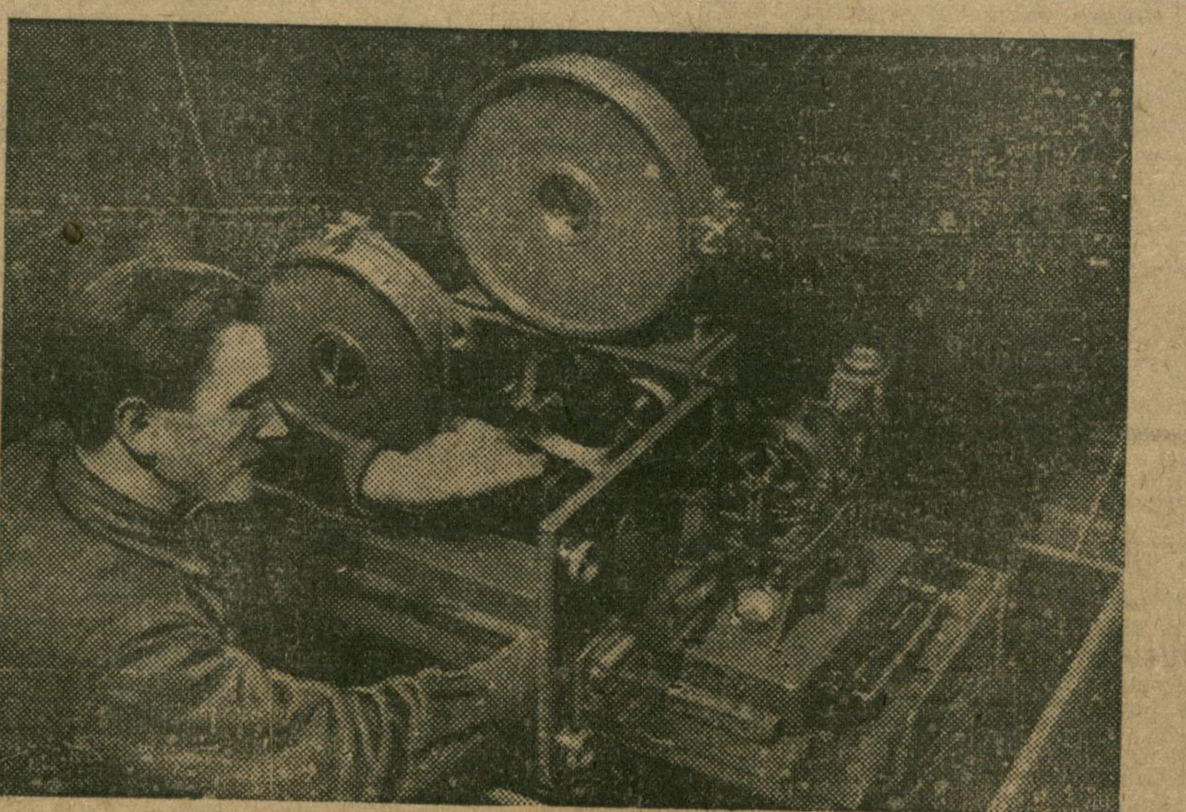

За 15 год совецкае кіно, пачаўшы з поўсаматужных, дрэнна абсталяваных атэлье б. Ханжонкава і інш. фірм, амаль без кадраў, прарабіла аграмадны шлях развіцця і вырасла ў магутную галіну мастацкай прамысловасці. Совецкія кіноработнікі далі цэлы рад сусветных шэдэўраў ад «Броненосца Потемкина» да «Чапаева». Па ідэалагічнай сіле ўздзейнасці на масы совецкае кіно стаіць на першым месцы ў свеце, што прызнаў нават буржуазны друк.

На здымку: Гуказапісваючы апарат совецкай канструкцыі «Кінап», асвоены ленінградскім вопытным заводам кіноапаратуры. Совецкая кіно прамысловасць за апошнія годы стварыла ўласную складанейшую апаратуру, не ўступаючую замежнай.

ГЕРАІЗМ СОВЕЦКІХ МАРАКОЎ

ОДЭСА, 20 снежня. (БЕЛТА). Параход **«Эльбрус»** у часе рэйса на Сухум папаў у паласу дзевяцібальнага шторма. Бачачы, што катэру, які знаходзіўся на буксіры ў «Эльбруса», пагражае гібель, пам. капітана тав. **Дуднік** і матрос т. **Мустафа** з небяспекай для жыцця перабраліся на катэр і замацавалі буксір. Залівaемы хвалямі і велізарнейшай навальніцай, катэр пачаў усё-ж тануць. Тады быў аб'яўлен аўрал. У рэзультаце гераічных намаганняў усяго экіпажа катэр удалося выратаваць. Начальнік чорнаморскага параходства аб'явіў экіпажу парахода «Эльбрус» падзяку. Т.т. Дудніку і Мустафе выдадзены, апрача таго, грашовыя прэміі.

ПАМЁР АКАДЭМІК Н. Я МАРР

ЛЕНІНГРАД, 20 снежня (БЕЛТА). Уночы на 20 снежня памёр ад артэрыя-склероза віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук СССР, старшыня Дзяржаўнай акадэміі гісторыі матэрыяльнай культуры, сапраўдны член Усесаюзнай комуністычнай акадэміі, сапраўдны член Беларускай акадэміі навук, член Усерасійскага ЦВК, **Нікалай Якаўлевіч МАРР.**

ПАМЯЦІ АКАДЭМІКА Н. Я МАРРА

Акадэмія навук СССР панесла велізарную утрату. Памёр адзін з віцэ-прэзідэнтаў акадэміі—акадэмік Н. Я. Марр. Зусім своеасаблівы вучоны, глыбокі мысліцель, ён стварыў яфетычную тэорыю развіцця мовы. Пад яго кіраўніцтвам вырасла цэлая школа вучняў і паслядоўнікаў.

Акадэмія навук СССР у бліжэйшы час прыме рад мерапрыемстваў па ўвекавечанню памяці Н. Я. Марра.

Прэзідэнт акадэміі навук А. П. КАРПІНСКІ.

ЯРАВІЗАЦЫЯ ПАСЕВАЎ ПАВЯЛІЧВАЕ УРАДЖАЙ

МАСКВА, 20 снежня. (БЕЛТА). Яравізацыя пасеваў па метаду, распрацаванаму аграномам Лысенка, становіцца адным з эфектыўнейшых сродкаў барацьбы за павышэнне ўраджайнасці у асаблівасці ў засушлівых раёнах. У гэтым годзе яравізаваныя пасевы ў Саюзе занялі каля 600 тысяч га. На будучы год намечана яравізаваць каля 2 млн. гектараў пасеваў зерневых культур. Папярэднія вынікі гавораць аб вялікай эканамічнай эфектыўнасці яравізацыі. Калгасы і соўгасы Сярэдняй Волгі ў гэтым годзе з кожнага гектара яравізаваных пасеваў атрымалі ў сярэднім прыбаўку ўраджайнасці на 2 цэнтнеры. У радзе МТС яравізаваныя пасевы далі нават большую ўраджайнасць, чым звышранняя. У 1935 годзе калгасы і соўгасы Сярэдняй Волгі мяркуюць засеяць яравізаваным насеннем ... млн. гектараў.

Узнагароджанне будаўнікоў Кузнецкага металургічнага завода імя Сталіна

МАСКВА, 19 снежня. (БЕЛТА). ЦВК СССР вынес пастанову аб узнагароджанні ўдзельнікаў будаўніцтва і работнікаў першага кузнецкага металургічнага завода імя Сталіна. 7 таварышоў узнагароджаны ордэнам Леніна. Сярод іх начальнік будаўніцтва т. **Франкфурт,** тэхнічны дырэктар завода т. **Бардзін,** дырэктар завода т. **Бутэнка,** сакратар гаркома партыі т. **Хітараў.** Шэсцера таварышоў узнагароджаны ордэнам Працоўнага чырвонага сцяга, у іх ліку— галоўны інжынер будаўніцтва т. **Александраў,** обермайстар доменнага цэха т. **Равенскі,** галоўны інжынер т. **Плескевіч.**

Тав. Батвінік выехаў на міжнародны шахматны турнір

ЛЕНІНГРАД, 19 снежня. (БЕЛТА). Учора з Ленінграда выехаў у Англію на міжнародны шахматны турнір чэмпіён СССР па шахматах **М. М. Батвінік.** Турнір адкрыецца ў Гастынгсе 27 снежня.

БОЛЬШЭВІЦКАЯ САМАКРЫТЫКА І КАНКРЭТНАСЦЬ У РАБОЦЕ—ВОСЬ ШТО РАШАЕ ПОСПЕХ РАБОТ НОВЫХ РАЙВЫКАНКОМАЎ

Змяшчаемыя карэспандэнцыі аб раённых з'ездах Горацкага, Стара-Дарожскага і Пухавіцкага раёнаў ускрываюць надзвычай павучальныя факты.

Першае. Указаныя раёны знаходзяцца ў прарыве, а два з іх—на чорнай дошцы. Здавалася-б, што на раённых з'ездах трэба было дакладна і рэзка выявіць прычыны прарываў, падняць хвалю крытыкі. На жаль, кіраўніцтва гэтых раёнаў не пашло па гэтаму правільнаму шляху. Тут палічылі за лепшае сціскаць самакрытыку і крытыку і растварыць з'езд у патоках прывітанняў, урачыстых залпаў і т. д. Гэту памылку новыя райвыканкомы павінны выправіць у сваёй практычнай рабоце.

ДРУГОЕ. Публікуемыя матэрыялы ўскрываюць другую хваробу ў гэтых раёнах—любоў да «агульнай» пастаноўкі пытанняў, няўменне КАНКРЭТНА, па-бальшэвіцку, па-дзелавому ставіць і рашаць пытанні. КАНКРЭТНАСЦЬ у рабоце патрабуе дакладнай прапрацоўкі пытанняў, цеснай сувязі з актывам, абагульнення вопыту мас. Зразумела, што лягчэй падрыхтаваць «агульны» даклад на з'ездзе, чым зрабіць даклад, насычаны канкрэтным вопытам, канкрэтнымі прыкладамі, абагуленым вопытам канкрэтных людзей. На жаль, метад дакладаў «наогул» характэрны для РАДУ раённых з'ездаў (і не толькі савецкіх).

Неабходна, каб нова выбраныя райвыканкомы рашуча зжылі гэту хваробу неканкрэтнасці, развагаў наогул. Ніколі КАНКРЭТНАСЦЬ не мела такога аграмаднага значэння ў аператыўнай рабоце, як іменна зараз.

ПЕРШЫМ ДЭЛЕГАТАМ ВЫБРАЛІ тав. ГІКАЛО

ЛАГОЙСК, 12-15 снежня адбыўся VII з'езд саветаў Лагойскага раёна. З'езд прайшоў з вялікай актыўнасцю і з 277 дэлегатаў у спрэчках па ўсіх пытаннях запісалася 120 чалавек. Выступілі 73 чал. Першым дэлегатам на XI усебеларускі з'езд саветаў пад бурныя апладысменты дэлегатаў дружнымі выкрыкамі «Няхай жыве тав. Гікало» з'езд выбраў першага сакратара ЦК КП(б)Б тав. **Гікало**.

ЧАПЛІНСКІ.

З'ЕЗД БЕЗ КРЫТЫКІ І САМАКРЫТЫКІ

ГОРКІ. (Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»).

Старшыня Кацялёўскага сельсавета тав. Гарадзецкі — дэлегат раённага з'езда саветаў Горацкага раёна — уважліва слухае дакладчыка на з'ездзе т. **Іспраўніка** па пытанню аб арганізацыйным умацаванні калгасаў. Гарадзецкі здзіўлен. Ён меў на ўвазе паслухаць у дакладзе адказы на хвалюючыя яго пытанні. А паслухаў агульныя траскучыя фразы, патокі дэкларацыйнай вады.

Гарадзецкі абураецца. Ён намерваўся ўшчэнт раскрытыкаваць дакладчыка, але...

...У кулуарах з'езда Гарадзецкі ўбачыў члена прэзідыума РВК тав. **Гольдшварца**:

— Мне вельмі не падабаецца даклад Іспраўніка. Як вы думаеце, тав. Гольдшварц, ці варта мне яго ў спрэчках крытыкнуць?..

Выпадак з Гарадзецкім імкнуцца тут вытлумачыць, як «звычайную таварыскую параду». Але цяжка паверыць гэтаму тлумачэнню.

Горацкі раён у часе раённага з'езда быў на чорнай дошцы. Задача кожнага ўдзельніка з'езда і асабліва адказных раённых работнікаў—разгарнуць бальшэвіцкую самакрытыку, ускрыць прычыны адставання, правільна намеціць шляхі ліквідацыі адставання. Між тым ні старшыня райвыканкома тав. **Жук**, ні астатнія дакладчыкі нават не падумалі аб крытыцы работы райвыканкома. Толькі наогул, між іншым адзначылі недахопы. Больш таго, даклады, не выключаючы і старшыні РВК, былі пабудаваны на агульных палажэннях, адчувалася (і гэта так і было), што дакладчыкі не ведалі канкрэтных фактаў, людзей, будавалі свае даклады на адцягненых пустазвонных «фармулёўках».

Раён адстае па ільну, а між тым гэта пытанне па сутнасці было змазана ў дакладзе старшыні РВК. Дакладчык між іншым, так сказаць, у парадку пералічэння дасягненняў і недахопаў канстатаваў, «што з ільном у нас справа абстаіць вельмі дрэнна». І ўсё.

Тав. **Папоў** — дакладчык аб жывёлагадоўлі — адведзены яму па рэгламенту час выкарыстаў толькі для таго, каб прачытаць статыстычныя даныя і пераказаць некалькі агульных задач аб жывёлагадоўлі, а ў сваім заключным слове ён у парадку ўнясення практычных прапаноў у пастанову з'езда рэкамендаваў дэлегатам:

— Мабілізаваць сілы на выкананне рашэнняў партыі і ўрада аб жывёлагадоўлі.

Нічога больш канкрэтнага ён не здолен быў прыдумаць.

А вось аб тым, што гаварыў, што мог гаварыць у заключным слове т. **Лапінскі** — дакладчык па землеўпарадкаванню калгасаў — можна мець уяўленне хоць-бы з такога факта. Перад сваім заключным словам Лапінскі запытваў у членаў прэзідыума з'езда:

— Ці выступіў хто па майму дакладу?..

І гэта называецца дакладчык па такому адказнаму пытанню, як землеўпарадкаванне калгасаў і сцягванне хутароў, што ў Горацкім раёне мае асабліва вялікае значэнне.

А чаго варты такі факт: старшыні калгасаў— дэлегаты з'езда слухалі даклад загадчыка райземаддзела Іспраўніка і не ведалі хто гэта робіць даклад, а між іншым Іспраўнік ужо больш 8 месяцаў працуе ў Горках на гэтай пасадзе. Хіба не ясна пасля гэтага, якім мог быць даклад райземаддзела.

Характар даклада паслужыў прыкладам для выступаючых у спрэчках. Абсалютная большасць выступаўшых гаварыла аб «бліскучых дасягненнях» раёна, аб зрухах, аб пераломах. Але вось аб рабоце райвыканкома, яго аддзелаў, аб рабоце сельсаветаў і секцый, аб недахопах у іх рабоце амаль ніхто нічога не гаварыў.

На трыбуне з'езда старшыня калгаса «Чырвоныя Усходы» тав. **Зельцман**. Ён таксама каля 10 мінут адзначае поспехі, пасля яму захацелася пакрытыкаваць райземаддзел. Але... празвінеў званок, скончыўся рэгламент і пакрытыкаваць не ўдалося.

Толькі адна прамова з усіх выступаўшых сельсавецкіх і калгасных дэлегатаў магла звярнуць на сябе ўвагу. Гэта прамова тав. **Гарадзецкага**. Ён старшыня сельсовета і гаварыў аб рабоце райвыканкома...

— ...Або возьмем работу райана. Хіба яны там працуюць, хіба яны ведаюць што робіцца ў школах? Аднойчы я атрымліваю паперку з РВК: моў, вы ганебна адносіцеся к школьнаму будаўніцтву, не клапоціцеся аб настаўніках і т. д., а між тым тут-жа РВК не так даўно мяне прэміраваў за добрую работу па падрыхтоўцы навучальнага года...

Тав. Гарадзецкі — член прэзідыума райвыканкома. Але на працягу года яго ні разу не выклікалі на пасяджэнне прэзідыума.

— Хто вам даў такое права? — абураецца Гарадзецкі. І ён мае рацыю.

Аб рабоце райвыканкома, яго аддзелаў можна было-б сказаць значна больш. Даволі толькі ўспомніць аб тым, што к раённаму з'езду саветаў Горацкі раён прышоў толькі з 80 проц. выканання плана ільнозагатовак, з значным недавыкананнем фінансавага плана, буйнейшымі недахопамі ў развіцці сацыялістычнай жывёлагадоўлі. Толькі за адзін 1934 год стада коней скарацілася на 2 тыс. галоў, а свіней — на 3 тыс. і т. д. Недапушчальна слабая работа праводзілася па ўмацаванню калгаснага прыліву. У Чэрвеньскім, Шарыпскім і інш. сельсаветах нова-ўступіўшыя гаспадаркі не абагульваюць насення, інвентару і т. д.

Нельга прайсці міма і такіх абураючых фактаў. У раёне яшчэ 25 проц. аднаасобных гаспадарак. Аднак, ні на з'ездзе, ні ў складзе нова-выбраных сельсаветаў няма ні аднаго аднаасобніка. РВК і другія раённыя кіруючыя арганізацыі забылі пра аднаасобніка, што адыграла немалую ролю ў адставанні раёна па ільну і іншых кампаніях.

Аб многіх недахопах у рабоце РВК можна было-б сказаць на з'ездзе, аднак гэтага не было. І прамова тав. Гарадзецкага прагучэла тут нечаканым дысанансам.

ВІТ. ДАЛЬ.

АБ „ПЕРАМОГАХ" ПУХАВІЦКАГА РВК

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»)

Пухавіцкі раён сустрэў свой VII з'езд саветаў з буйнейшымі прарывамі ў калгасным будаўніцтве. З часу VI раённага з'езда саветаў справа калектывізацыі ў Пухавічах абстаяла зусім дрэнна. Развальваліся дзесяткі калгасаў, не было прыліву ў калгасы ў мінулым годзе.

Класава-варожыя элементы пралазілі ў калгасы, вялі шалёную работу па развалу гаспадаркі. Ніхто іншы як кулакі цкавалі ў раёне селькораў, зажымалі самакрытыку.

Іх работа відавочна і зараз. Справа кулацкіх чубараўцаў у калгасе «Сечча» сведчыць аб гэтым.

Прычыны зусім зразумелыя. У раёне мала займаліся арганізацыйна-гаспадарчым умацаваннем калгасаў. Масавая работа на працягу справаздачнага перыяда праводзілася зусім недастаткова.

У гэтым годзе ў калектывізацыі быў некаторы зрух. Да VII з'езда саветаў у раёне калектывізавана 62,9 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, якія яднаюцца ў 200 калгасах.

Гэта лічба ў раёне прынята «пераможнай». На раённым з'ездзе саветаў аб гэтых перамогах гаварылі многа. Не скупіліся на словы дакладчыкі: старшыня РВК тав. **Уткіч**, дырэктар МТС т. **Міроненка** і «аратары» — пракурор (ён-жа і следчы) Пухавіцкага раёна **Бабчонак**, сакратар РК ЛКСМБ т. **Дзеравенскі** і інш. Прамова пракурора была сказана «ў міжнародным маштабе». Але аб сваім раёне, аб сваіх прарывах і іх прычынах мала гаварылі дакладчыкі і прамоўцы.

Зусім другое можна было чуць ад дэлегатаў з'езда з калгасаў. Характэрным з'яўляецца выступленне калгасніцы **Цярашкевіч Фёклы**. Яна гаварыла аб прычынах застою калектывізацыі, аб затрымцы калгаснага прыліву. Цярашкевіч Фёкла ўказала таму-ж пракурору Бабчонку што няма класавай пільнасці ў барацьбе з астаткамі класава-варожых элементаў, пралезшых у калгасы.

— У калгасы рэдка прыязджаюць нашы раённыя кіраўнікі, слаба праводзяць работу з калгаснікамі, — гаварыла калгасніца Цярашкевіч Фёкла.

Дэлегаты з'езда—лепшыя калгаснікі-ўдарнікі жорстка крытыкавалі работу РВК. Яны гаварылі, што раённы выканаўчы камітэт слаба кіраваў калгасамі. У раёне задаволіліся дасягнутымі «перамогамі» і за апошні час зусім мала звярталі ўвагі на арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў. Асабліва дрэннае становішча з арганізацыяй новага прыліву. Няма штодзённых клопатаў аб новым прыліве.

Нават на з'ездзе мала хто гаварыў па гэтаму пытанню. Другі даклад дырэктара МТС тав. **Міроненка** аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў новы прыліў закрануў мімаходам. Амаль нічога не сказана і ў рэзалюцыі па дакладу. Першая рэзалюцыя па справаздачы РВК прасякнута «небывалымі перамогамі». На яе спісана каля 20 лістоў паперы, а самага галоўнага і сур'ёзнага не сказана.

Зусім дрэннае становішча ў раёне па развіццю жывёлагадоўлі. Загадчык райземаддзела **Думанскі** назваў некалькі лічбаў... За 4 гады прырост пагалоўя рагатай жывёлы складае толькі 1.4 проц. Конскае пагалоўе параўнальна з 1931 годам знізілася на 14.6 проц., авечак на 57.7 проц. У 1934 годзе ў раёне ажарабілася толькі 14.7 проц. конематак, ацялілася 38 проц. кароў.

У гэтым годзе становішча з жывёлагадоўляй у раёне нісколькі не паляпшаецца, а, наадварот, пагаршаецца. Па запісах райземаддзела, у калгасах раёна ўжо абартавала 116 конематак. А колькі не зарэгістраваных абортаў? У адным толькі калгасе «Ураджайны край» з 30 конематак абартавала 12.

Ці адчуваецца трывога ў раёне? З даклада і спрэчак на з'ездзе гэтага не відаць. Думанскі абмяжаваўся толькі тым, што назваў трывожныя лічбы зніжэння пагалоўя, і ўсё. У спрэчках па пытанню жывёлагадоўлі выступіла некалькі чалавек. Нездавальняючая работа райземаддзела не была ўзята пад жорсткую самакрытыку. У рэзалюцыі па дакладу таксама мала канкрэтных задач, усё «наогул» і «неабходна».

Яшчэ некалькі пытанняў са становішча раёна, для якіх на раённым з'ездзе саветаў не было адведзена патрэбнай увагі.

Першае — аб кадрах. Раённыя арганізацыі не займаліся падрыхтоўкай калгасных кіруючых кадраў. Таму не выпадкова, што на рашаючых участках ва многіх калгасах знаходзяцца класава-варожыя людзі, ад якіх сацыялістычнай гаспадарцы не здаровіцца. Між тым гэта пытанне на з'ездзе было ўпушчана.

Аб культуры і быце гаварыла толькі адна калгасніца. Яна гаварыла, што дамы сацкультуры не працуюць, лазні ў антысанітарным становішчы, няма чырвоных куткоў і т. д.

Усе патрабаванні дэлегатаў-калгаснікаў зводзіліся да аднаго: больш увагі калгаснаму будаўніцтву — жыццю калгаснікаў.

Гэта павінен улічыць новы склад райвыканкома.

А. ЛОСЬ.

КАЛІ ЎЦЕРАНА КЛАСАВАЯ ПІЛЬНАСЦЬ

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»).

Больш двух гадзін тав. **Асташонак** дакладваў стара-дарожскаму раённаму з'езду аб рабоце райвыканкома.

Захоплены сваімі велізарнымі тэзісамі, Асташонак «выпадкова» выпусціў у справаздачы асноўны тэзіс—аб выкананні гаспадарча-палітычных кампаній. Няхай лепш іншыя скажуць, яму, бачыце, было няручна.

Дакладчык не зрабіў падрабязнага палітычнага аналізу ганебнага адставання раёна. Ім быў выпушчан цэлы рад важнейшых пытанняў, як работа мясцовай прамысловасці, культбытавое становішча раёна. Ніякіх перспектыў на далейшы час.

Да раённага з'езда ў Старых Дарогах не рыхтаваліся ні раённыя арганізацыі, ні сельсаветы. І таму зусім не дзіўна, што раён да з'езда прышоў з прарывамі па выкананню гаспадарча-палітычных кампаній.

Пытанням калектывізацыі ў раёне не надавалася належнай увагі. За ўвесь 1934 год процант калектывізацыі ўзняўся толькі на 6, а ў некаторых сельсаветах яшчэ ніжэй (Стара-Дарожскі—1,5 проц., Шчыткаўскі—3 проц., Жыцінскі — 5 проц.).

У рэзультаце прытуплення класавай пільнасці з боку РВК, сельсаветаў, наяўнасці папушчэння кулацкім элементам мелі месца факты скрыжэнняў падатковай палітыкі. Законы і пастановы партыі і ўрада аб ільготах калгасам і калгаснікам не даводзіліся да шырокіх мас. Няправільна налічваўся падатак. У раёне, як масавая з'ява, наглядаюцца факты ўтойвання зямлі і даходаў ад абкладання (Пасецкі, Языльскі і Жыцінскі сельсаветы). У Дараганаўскім сельсавеце, дзе 28 проц. калектывізаваных гаспадарак, толькі тры гаспадаркі абкладзены ў індывідуальным парадку.

Зусім слаба праводзілася работа па гаспадарча-палітычнаму ўмацаванню калгасаў. На чале некаторых калгасаў стаялі кулакі і іх агенты (калгас імя Варашылава, Пасецкага сельсовета).

Новаарганізаваныя калгасы прадастаўлены самі сабе. Ніхто ім не дапамагае і не цікавіцца імі.

Ні адзін калгас у раёне не прыступіў яшчэ да размеркавання ўраджаю. У цэлым радзе калгасаў («Рассвет пераможца»—Дражненскі сельсовет, «Чырвоная горка»—Горкаўскі сельсовет і інш.) ніякага ўліку работы брыгад па ўзняццю ўраджайнасці не было. У выніку гэтага размеркаванне ўраджаю будзе праведзена па прынцыпу кулацкай ураўнілаўкі.

У галіне развіцця жывёлагадоўлі вялікія прарывы. Конскае пагалоўе зменшылася на 9,1 проц., авечкі на 22,7 проц. За апошні час у Пасецкім сельсавеце наглядаецца масавы ўбой свіней пад відам «чумы».

Масавая работа сельсаветаў пастаўлена зусім дрэнна. Замест масавай работы старшыні сельсаветаў (Шчыткоўскі, Стара-Дарожскі, Кармазоўскі, Жыцінскі) займаліся голым адміністраваннем.

Аб «якасці» падрыхтоўкі да з'езда гаворыць і той факт, што пры наяўнасці ўсяго 39 проц. калектывізацыі, на з'ездзе не быў выбран ні адзін аднаасобнік. Праўда, на трэці дзень работы з'езда былі запрошаны і прысутнічалі ў якасці гасцей 47 аднаасобнікаў.

З 30 выступаючых у спрэчках па справаздачы РВК не было ні аднаго старшыні калгаса, ні аднаго радавога калгасніка. Выступалі толькі старшыні сельсаветаў і работнікі раённых арганізацый.

Не аддавалася належнай увагі і падбору дэлегатаў на з'езд. У якасці дэлегата раённага з'езда напрыклад, была выбрана ад Дараганаўскага сельсовета сястра бандыта Ралько Фёкла. Гэта самая Ралько была выбрана і членам сельсовета. Дэлегатам з'езда яе рэкамендаваў старшыня сельсовета тав. Чорны ў прысутнасці кандыдата ў члены бюро райкома КП(б)Б тав. Сташэніна і былога старшыні райвыканкома Асташонка.

У члены пленума райвыканкома з'ездам была рэкамендавана сястра раскулачанага, спекулянта, эфраідатара Мінько Ганна. Яна-ж увесь час сядзела ў прэзідыуме з'езда. Аб сацыяльным твары Мінько ведаў старшыня Крываносаўскага сельсовета, кандыдат партыі Патоцкі. Але ён маўчаў да самых выбараў.

Толькі выпадкова гэтыя «кандыдаты» не прайшлі членамі пленума.

Нарэшце, у члены пленума РВК была выбрана сястра бандыта Хоцька Соня.

Усе гэтыя факты сведчаць аб тым, што ў старадарожскай партыйнай арганізацыі страчана класавая пільнасць. У раёне не ведаюць людзей, не цікавяцца хто яны такія.

З справы аб чубараўшчыне ў калгасе «Герой працы» і справы былога загадчыка дарожным аддзелам, жуліка і прахадзімца Школы, які на працягу трох год раскрадваў дзяржаўныя грошы і растраціў 92 тыс. рублёў, у раёне не зроблена ніякіх вывадаў.

Раённыя арганізацыі, як зараз выявілася, займаліся ўвесь час «очковтирательством». Увялі ў зман рабочы з'езд саветаў, усю партыйную арганізацыю, грамадскасць раёна, цэнтральныя арганізацыі. У справаздачы РВК, у дакладзе загадчыка райза Антоненка, дырэктара МТС Мініна, у выступленнях былога сакратара райкома КП(б)Б т. Шалапёнка фігуравала лічба калектывізацыі раёна 42 проц., а зараз пры праверцы аказалася ўсяго 39.

Рашэннем ЦК КП(б)Б знята кіраўніцтва раёна (Асташонак, Шалапёнак, Бараноўская), але спадчына іх у раёне засталася. На ліквідацыю гэтай спадчыны з'ездам мабілізаваны ўсе сілы.

Новае кіраўніцтва раёна павінна выправіць дапушчаныя ранейшым кіраўніцтвам палітычныя памылкі, карэнным чынам ачысціць раённы апарат, сельсаветы, калгасы ад класава-варожых элементаў, узняць вышэй рэвалюцыйную пільнасць, вывесці раён з глыбокага прарыву.

І. ТУРЭЦКІ.

У ДНІ ЖАЛОБЫ І ГНЕВУ

(Агляд вершаў памяці С. М. Кірава, паступіўшых у рэдакцыю)

У рэдакцыю штодня паступаюць вершы, прысвечаныя памяці С. М. Кірава. Пішуць рабочыя, калгаснікі, студэнты, чырвонаармейцы. Пішуць старыя і маладыя, пачынаючыя і больш вопытныя рабкоры і селькоры. Усе вершы пранізвае адзін магутны крык гнеўнага пратэсту супроць здрадніцкага подлага забойства, усе вершы поўны бязмежнай любоўю да забітага Сергея Міронавіча.

І няхай гэтыя вершы яшчэ неапрацаваныя, недасканалыя, няхай яны часамі і малапісьменныя, тым не менш яны вельмі характэрныя для ўяўлення таго жалю і гневу, з якім сустрэлі самыя рознастайныя слаі насельніцтва СССР гэту жудасную вестку.

Аб забойстве Кірава першым загаварыла радыё. Барабанным боем сціскавала гэта вестка галовы людзей.

Краіна ўзнялася ў гневе. Няма такога кутка ў нашай неасяжнай краіне, дзе-б не гаварылі пра Кірава. Тав. **Янка Непачаловіч** (з Старых Дарог) у вершы «На магілу дарагога Кірава» піша:

> **Ён памёр... Гаманілі прасторы,**
> **Ён памёр, нашай партыі сын.**
> **І пагаслі часінай узоры**
> **Пад жалобныя спевы машын.**
>
> **Уся краіна агорнута жалем,**
> **Над труною павіслі сцягі.**
> **Тваю песню мільёны спяваюць,**
> **Тваім сэрцам жывуць дарагім.**
>
> **На парозе сусветнага ўздыму,**
> **У вянках агняцветных надзей,**
> **Ты не згінеш у змрочнасці дымам —**
> **Будзеш іскрай у сэрцах людзей.**

Аб смерці «вялікага сына найвялікшай у свеце краіны» піша таксама тав. **Васіль Ксяндзоў** з інстытута права. Папярэджваючы ворагаў, што «не стрымаць вам» імпэтны рух нашых марш'руючых калон, ён свой верш заканчвае грозным напамінкам:

> **У вялікіх агнях Днепрагрэса,**
> **У квітнеючых буднях радзімы**
> **Бачым слова бяссмертнае**
> **— Кіраў.**

Тав. **М. Сцельмашук** (Горкі) у сваім цёплым, але слаба апрацаваным вершы піша:

> **Таварыш Кіраў!**
> **Родны наш,**
> **дружа,**
> **што зберагчы цябе мы не ўмелі.**

Забойствам С. М. Кірава вораг спадзяваўся ўнесці замяшанне ў нашы рады, сеяць паніку ў працоўных масах, будуючых першую ў свеце краіну вызваленай працы. Але дарэмныя надзеі. «Мы не адступім назад ані кроку», — піша тав. **А. Пастун** з вёскі Барздзечына, Аршанскага раёна. «Яшчэ мацней скуём мы партыю абручом магутным і стальным». «Лепшых з лепшых рабочых мы ў камуністы аддаём», — піша тав. **Ф. ...гоўскі** з Аршанскага мясакамбіната. «Не спыніцца жыццё індустрыі, гігантаў, з ініцыятывы партыі і палітбюро заменім узяты артэрыі нэрв»—піша тав. **Даўгадзілін** з Веткі.

Магутным рэхам адгукнулася забойства Кірава ў капіталістычных краінах, там, дзе лютуе фашысцкі тэрор, там, дзе за краты кінуты лепшыя сыны рабочага класа. Кроў Кірава кліча да класавай барацьбы, да бязлітаснага знішчэння ўсіх «падкалодных яшчарак, гадзюк». Кроў Кірава кліча да барацьбы. І свой верш тав. **Янка Непачаловіч** канчае:

> **Будзеш ты расцвітаць на загонах,**
> **Краснай волі шчаслівай вясны,**
> **Там, дзе сёння яшчэ ў прыгоне,**
> **Спавіваюць жыццё кайданы.**
> **Там, дзе сёння за кратамі людзі,**
> **Каратаюць вірлівыя дні.**
>
> **Расцвітаць у надзеях ты будзеш**
> **І запальваць змагання агні.**

Атрыманы таксама вершы ад тав. **В. І. Новікава** з калгаса «Чырвоны сцяг», Гарадоцкага раёна, ад тав. **І. Палуйка** з завода імя Мяснікова (Менск), тав. **Айзенкова**, тав. **Гарбузава** з Пухавіцкага раёна, тав. **Е. Шыпа** з ВПІ, тав. **М. Лінкевіча** з Дуброўны, тав. **М. Вярбіцкага** з в. Цясішча, Сенненскага раёна, тав. **Кручкова** з Дуброўны, **І. А. Ратнікава** вёскі Дуравічы, Буда-Кашалёўскага раёна, **Ф. Стука**, з калгаса «Галавачы», Сенненскага раёна, **А. Германа** з калгаса імя Сталіна, Слуцкага раёна, **І. Комліка** Чырвоны Бераг, Бабруйскага раёна, **А. Смыкоўскага**, Бараўскога сельсовета, Лельчыцкага раёна, **М. Іванова**, цементны завод, Крычаўскага раёна, **М. Кароткага**, вёскі Боркі, Крупскага раёна і інш.

Трэба было-б, каб праўленне саюза савецкіх пісьменнікаў зацікавілася творчасцю гэтых калгаснікаў, рабочых, студэнтаў, якія хоць часамі і недастаткова граматна, але цёплымі словамі адлюстроўвалі ў сваіх вершах той боль і гнеў, які ахапіў працоўных пры вестцы аб забойстве т. Кірава.

АБ КАЛГАСНЫМ РАХУНКАВОДЗЕ

Агляд пісем калгаснікаў

«На сходзе калгаса «Гігант», Петрыкаўскага раёна, калгасніца Наста Грасько заявіла: «Добра жыць у калгасе. Але адна паршывая аўца ўсё стада псуе». Наста мела на ўвазе рахункавода калгаса Дубіну. Гэта ён заблытаў калгасны ўлік, улік працадзён. Гэта ЁН разбазарыў прадукты, вызначаныя для дзіцячых ясляў, і калгасніцам не было дзе пакідаць сваіх дзяцей. Гэта ЁН засеяў сваё жыта і ячмень на калгаснай зямлі і за абмалот яго расплочваўся калгасным дабром. Каровы калгаснікаў засталіся без сена, а рахункавод разбазарыў 5 вазоў сена на ўласныя патрэбы. Аднаасобнікі ў калгас не ідуць, бо Дубіна іх запалохвае, спадцішка агітуе супроць калгаса».

Так піша калгаснік Т. у сваім пісьме ў рэдакцыю.

Практыка калгаса «Гігант» вельмі выпукла паказвае, наколькі пагубна адбіваецца на калгаснай гаспадарцы дрэнна пастаўлены ўлік, асабліва калі ён пападае ў варожыя рукі. Там, дзе замест уліку мы маем «фількіну грамату», там квітнеюць безгаспадарчасць, бескантрольнае разбазарванне і раскрадванне калгаснага дабра. У сувязі з гэтым востра ўстае пытанне аб калгасным рахункаводзе, іменна зараз, калі амаль усе калгасы БССР прыступілі да падвядзення вынікаў сельскагаспадарчага года.

Іменна цяпер, калі ва ўсіх калгасах пачынаецца поўная рэвізія і праверка маемасці, працадзён і т. д., з усёй яркасцю выяўляюцца недахопы калгаснага ўліку, нізкая кваліфікацыя многіх калгасных рахункаводаў.

Аб гэтым сведчаць дзесяткі пісем, атрыманых за апошнія дні рэдакцыяй з калгасаў. Прывядзем найбольш характэрныя з іх.

«У калгасе «Чырвоны сцяг», Рудзенскага сельсовета, Пухавіцкага раёна, піша т. Апаровіч, калгаснікі не ведаюць, колькі яны выпрацавалі працадзён. Працоўныя кніжкі знаходзяцца не ў калгаснікаў, а валяюцца ў канцылярыі. Працадні запісваюцца не рэгулярна. Ва многіх калгаснікаў не ўлічаны ўсе працадні. Улік у гэтым калгасе — закінутая справа. Брыгадзір уліку работы не вядзе. Старшыня Якубовіч гэтым не цікавіцца, бо адначасова займае дзве пасады: бухгалтара на базе райзага і старшыні калгаса. Рахункавод-жа малакваліфікаваны. Толькі за тое, што Якубовіч лічыцца старшынёй, ён атрымлівае штомесячна 45 працадзён. Іншымі кажучы, выплаткі на аднаго старшыню перавышаюць 10 проц. Калі-ж узяць увесь адміністрацыйна-кіруючы апарат, дык ён каштуе калгасу больш 15 проц. І ўсё-ж уліку ў калгасе няма, у гаспадарцы поўны самацёк і бескантрольнасць.

Заслугоўвае ўвагі пісьмо групы калгаснікаў калгаса «Бабровка», Нясінскага сельсовета, Лепельскага раёна.

«У нашым калгасе,—пішуць калгаснікі, нельга прыступіць да размеркавання даходаў толькі таму, што ўвесь улік заблытан. Запытайце нашага рахункавода Багрэцова, ці выканаў калгас свае абавязкі перад дзяржавай, як збожжа і бульбапастаўкі, ён вам на гэта пытанне не адкажа. Усе дакументы ім не падшыты, а валяюцца вялікай кіпай. Прыходванне збожжа і іншай маемасці таксама не вядзецца. Да сваіх абавязкаў рахункавод Багрэцоў адносіцца злачынна. На работу прыходзіць толькі ў 12 гадзін. Праўленне-ж ліберальнічае з гэтым гультаём».

Заблытан улік і ў калгасе «Свабода», Турынскага сельсовета, Пухавіцкага раёна. У калгасе за паўгода—піша т. Л.—змяніліся тры рахункаводы, але справа не палепшылася.

Калгасны ўлік, які пры правільнай пастаноўцы, як у люстры, павінен адбіваць усе галіны гаспадаркі, часта пападае ў рукі класава-варожых, кулацкіх і гультайскіх элементаў. Ворагі калгаснага ладу пралазяць на пасады рахункаводаў, каб наўмысля заблытаць калгасны ўлік і гэтым аблягчыць раскрадванне калгаснай маемасці і разбурэнне калгасаў з сярэдзіны.

Такі-ж самы малюнак і ў **калгасе «Чырвоная ніва», Дубенскага сельсовета, Клічаўскага раёна.**

«Рахункавод Манёнак, — піша т. П-жы, — калгасны ўлік вядзе вельмі дрэнна. Працадні калгаснікам запісваюцца несвоечасова. Сваякам і «добрым» знаёмым ён запісвае больш працадзён, чым яны выпрацавалі, а іншым калгаснікам, наадварот, менш. Напрыклад, калгасніку Бядрыцкаму рахункавод па злосці не ўпісаў 75 працадзён. Яшчэ ў студзені за раскрадванне калгаснай маемасці рахункавод Манёнак быў зняты з работы і аддан пад суд. Але справа дагэтуль не разгледжана. Манёнак і па гэты дзень працуе і шкодзіць калгасу. Нядаўна ён знішчыў увесь калгасны архіў за 1933 год, каб утаіць свае злачынствы».

Калгасны ўлік — вялікая справа, ад якой у першую чаргу залежыць арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў. **Падбору калгасных рахункаводаў, пільнай праверцы іх сацыяльнага мінулага, павышэнню кваліфікацыі павінна быць аддана выключная ўвага.**

Толькі пры дапамозе кваліфікаваных, добрасумленных, адданых калгаснаму ладу рахункаводаў можна будзе правільна паладзіць калгасны ўлік, своечасова ўскрываць безгаспадарчасць, папярэджваць страты і правільна кіраваць калгаснай гаспадаркай.

КАЛІ ПАЧНУЦЬ У ШКОЛАХ ВЫКЛАДАЦЬ ГІСТОРЫЮ БЕЛАРУСІ

У сваёй пастанове ад 25-VIII-1932 г. «Аб навучальных праграмах і рэжыме ў пачатковай і сярэдняй школе» ЦК ВКП(б) адзначыў недастатковасць гістарычнага падыходу да праграм па грамадскіх прадметах, якая выяўляецца ў тым, што ў іх надзвычай слабае даецца ўяўленне аб гістарычным мінулым народаў і краін, аб развіцці чалавечага грамадства і т. д.

У гэтай пастанове ЦК ВКП(б) прызнаў неабходным у вучэбныя праграмы па грамадазнаўству, літаратуры, мовах, геаграфіі і гісторыі ўвесці найважнейшыя веды, якія датычаць нацыянальных культур народаў СССР, іх літаратуры, мастацтва, гістарычнага развіцця, а таксама і элементы краязнаўства СССР.

Ці зрабіў што праграмна-метадычны сектар Наркомасветы БССР для рэалізацыі гэтага важнейшага партыйнага дакумента? Ці зрабіў што Наркомасветы для таго, каб працоўная моладзь, якая навучаецца ў сярэдніх навучальных установах, на гістарычным мінулым Беларусі ўсвоіла сабе гістарычную законамернасць перамогі пролетарскай рэволюцыі ў такой былой царскай калоніі, якою была Беларусь? Ці зрабіў што Наркомасветы для таго, каб, апіраючыся на прынцыпы пролетарскага інтэрнацыяналізма, даць праграму гісторыі для сярэдняй школы БССР такім чынам, каб вучні ў выніку авалодання гістарычным матэрыялам усвядомілі сабе, што толькі Октябрская рэволюцыя пры дапамозе рабочых СССР дала працоўным Беларусі поўнае нацыянальнае і сацыяльнае вызваленне?

Нічога для гэтага праграмна-метадычны сектар Наркомасветы не зрабіў. Наркомасветы пашоў па шляху найменшага супраціўлення, цалкам без усякіх змен перадрукаваўшы праграмы РСФСР, у якіх ніякіх элементаў з гісторыі Беларусі няма. А не маючы ніякіх указанняў Наркомасветы БССР, нашы настаўнікі баяцца праявіць хоць колькі-небудзь ініцыятывы, каб скарыстаць той матэрыял па гісторыі Беларусі, які ў апошнія часы з'явіўся ў выданнях Беларускай акадэміі навук і інш.

Гэтымі днямі мне прышлося праверыць, як менскія настаўнікі ў 20-й і ў 25-й школе ў 9-м класе выкладаюць тэму «Рэволюцыя 1905 года». Зразумела, што ані нічога з гісторыі рэволюцыі 1905 года ў Беларусі я на лекцыях не пачула. Тады я параіла настаўніку 20-й школы тав. Сабалеўскаму, скарыстаць наяўную літаратуру па гісторыі Беларусі ў межах 1905 года. Але калі тав. Сабалеўскі, баючыся праявіць уласную ініцыятыву, звярнуўся да кіраўніка праграмна-метадычнага сектара Наркомасветы тав. Барпчэўскай, тая катэгарычна зноў забараніла яму ўводзіць у тэму матэрыялы з гісторыі Беларусі. Між тым, нашы настаўнікі маглі-б нядрэнна скарыстаць выданыя нарысы акадэміка **Шчарбакова** па гісторыі Беларусі і інш. матэрыялы.

Летам гэтага года ў Менску адбываліся настаўніцкія курсы. На запытанне, якое месца займае гісторыя Беларусі ў агульным выкладанні гісторыі ў школах 104 настаўнікі з усіх 107-мі прысутных адказалі, што **гісторыя Беларусі наогул не выкладаецца** і ў агульнай распрацоўцы не скарыстоўваецца.

Такое становішча далей нецярпіма. 6-7 месяцаў, што засталіся да канца навучальнага года, трэба скарыстаць для выпраўлення дапушчаных Наркомасветы памылак у гэтым пытанні. Трэба шырока папулярызаваць сярод настаўніцтва цыкл лекцый па гісторыі Беларусі, які чытаецца ў інстытуце выхаднага дня. Пры доме работнікаў асветы ў Менску трэба наладзіць шырокую кансультацыю, каб любы настаўнік мог атрымаць адказ на пытанні па гісторыі Беларусі. Зімовыя канікулы трэба таксама скарыстаць для арганізацыі семінараў настаўнікаў па гісторыі Беларусі. На раёнах для такога роду кансультацый і семінараў неабходна прыцягнуць сілы педтэхнікумаў і педагагічных установаў.

Трэба дабіцца, каб урэшце ва ўсіх школах БССР быў уведзен курс гісторыі Беларусі.

Д. ВІНІК,
аспірант Інстытута школьнай педагогікі.

Дошка гонару

калгасаў, якія поўнасцю рэалізавалі свае меркаванні па продажу хлеба дзяржаве і перавыканалі план ільнонарыхтовак

1. Калгас «ПЕРАДАВІК», Зажэвіцкага сельсовета, Старобінскага раёна. Прадаў дзяржаве 70 тон хлеба і здаў звыш плана 4 цэнтн. валакна. Старшыня Белько.

2. Калгас «ЯСНАЯ РАНІЦА», Пагосцкага сельсовета, Старобінскага раёна. Прадаў дзяржаве 71 тону хлеба, здаў звыш плана 12 цэнтн. ільновалакна. Нам. старшыні Найдзін.

3. Калгас «БОЛЬШЭВІК», Чырвонадворскага сельсовета, Старобінскага раёна. Прадаў дзяржаве 53 тоны хлеба, здаў звыш плана 10 цэнтн. ільновалакна. Старшыня Барадзін.

4. Калгас «ПРАГРЭС», Бабініцкага сельсовета, Віцебскага раёна. Прадаў дзяржаве 6 тон хлеба, здаў ільну 40 цэнтн. замест 36 па дагавору. Старшыня Пудзікаў.

5. Калгас «БОЛЬШЭВІК», Бабініцкага сельсовета, Віцебскага раёна. Прадаў дзяржаве 13,5 тон хлеба, здаў 25 цэнтн. валакна замест 23-х. Старшыня Дадонаў.

6. Калгас «Чырвоны ўсход», Міхалёўскага сельсовета, Віцебскага раёна. Прадаў дзяржаве 11 тон хлеба, здаў 18 цэнтн. валакна замест 14-ці. Старшыня Дрындрожык.

7. Калгас ІМЯ СТАЛІНА, Машканскага сельсовета, Віцебскага раёна. Прадаў дзяржаве 22 тоны хлеба, здаў 57 цэнтн. валакна замест 55. Старшыня Сімянкоў.

8. Калгас ІМЯ ДЗЕРЖЫНСКАГА, Рудніцкага сельсовета, Віцебскага раёна. Прадаў дзяржаве 9 тон хлеба, здаў 26 цэнтн. валакна замест 23-х. Старшыня Жэлянін.

9. Калгас імя ПАРЫЖСКАЙ КОМУНЫ, Шумлянскага сельсовета, Віцебскага раёна. Прадаў дзяржаве 7 тон хлеба, здаў 18 цэнтн. валакна замест 15. Старшыня Селязнёў.

10. Калгас «ГІГАНТ», Грэскага сельсовета, Слуцкага раёна. Прадаў 74 тоны хлеба, набыў грузавую аўтомашыну, перавыканаў ільну 2,5 цэнтн. Старшыня Юркевіч, парторг Семашка.

11. Калгас «РЭВОЛЮЦЫЯ», Дурасінскага сельсовета, Слуцкага раёна. Прадаў хлеба 40 тон, перавыканаў план ільну на 2,5 цэнтн. Старшыня Сарагавец, Парторг Стукаў.

12. Калгас «ЧЫРВОНЫ ОКЦЯБР», Вепрынскага сельсовета, Чэрыкаўскага раёна. Прадаў дзяржаве 38 тон, здаў 48 цэнтн. ільну замест 41. Старшыня Макштараў.

13. Калгас ІМЯ 6 З'ЕЗДА СОВЕТАЎ, Рэчыцкага сельсовета, Чэрыкаўскага раёна. Прадаў дзяржаве 24 тоны хлеба, здаў 19 цэнтн. ільну замест 15. Старшыня Гапоненка.

НЕ АБГРУНТАВАНЫЯ ДОВАДЫ

Штодзенна насельніцтва Менска спажывае 170 тон печанага хлеба. Магутнасць хлебазавода — 72 тоны. Каля 100 тон хлеба выпякаецца ў саматужных і паўсаматужных майстэрнях.

Кіраўнікі хлебазавода скардзяцца на перагрузку печаў. Гэтым яны тлумачаць і дрэнную якасць хлеба.

Безумоўна не. За апошнія дні завод выпускае хлеб з 10-процантнай прымешкай ячменнай мукі. Тут ужо ніякая нават самая рэдкая пасадка не дапаможа. Хлеб усё роўна будзе ювацца і шчалкам пойдзе ў другі гатунак. Кіраўнікі завода лічаць гэта немінучым. Варта было-б, аднак, паслухаць параду старшага брыгадзіра тав Гарэцкага: нязначна змяніць тэхнічны працэс, як «неўніжнёны», па думцы адміністрацыі, брак перастварыўся-б у дасканалы заварны хлеб. Гэта таксама павялічыла-б прадукцыйнасць печы, бо заварны хлеб выпякаецца ў формах і ў большай колькасці змяшчаецца ў печы.

Не цяжка абвергнуць і довады заводакіраўніцтва аб празмернай загрузцы. Калі зараз за змену печ робіць 9 абаротаў, то пры іншым гатунку хлеба можна значна павялічыць колькасць абаротаў.

Барабанна-канвеерная печ завода скарыстоўваецца толькі на 25 проц. Дырэкцыя не падумала аб загрузцы гэтай печы іншым булачным асартыментам.

Зазірнем на другі паверх. Тут зусім не скарыстоўваюцца машыны для рэзкі сухароў, для размолвання сухароў, для пячэння.

Галоўная спасылка дырэктара хлебазавода тав. Сагалава на зношанасць трубак «Перкінса» і абсталявання. Рабочыя завода абвяргаюць і гэты довад. Трубкі «Перкінса» сапраўды часта рамантуюцца, але гэта не апраўдае не браку. Зношанасць трубак прыводзіць да няроўнамернага нагрэву печаў, але варта толькі больш уважліва аднесціся да сваёй работы, правільна рэгуляваць перасоўку хлеба ў самой печы, каб забяспечыць роўнамерную выпечку ўсяго пасаджанага хлеба.

Трэба, нарэшце спыніць проста варварскія адносіны да гатовай прадукцыі з боку асобных рабочых завода.

Што трэба хлебазаводу для павелічэння асартыменту і паляпшэння якасці хлеба?

Нямнога: устанавіць яшчэ адзін механічны апракідвальнік, паставіць некалькі запасных дзежаў для запарвання цеста і ў першую чаргу скарыстаць поўнасцю ўсё абсталяванне, якое да гэтага часу стаіць без руху.

Але галоўнае, што павінна зрабіць кіраўніцтва хлебазавода, — гэта рашуча павярнуцца тварам да спажыўца, змяніць адносіны да яго, навучыцца задавальняць патрабаванні працоўнага насельніцтва.

С. Ц.

ПРЫТУПЛЕНАСЦЬ КЛАСАВАЙ ПІЛЬНАСЦІ У ЛЕЛЬЧЫЦКАГА ПАЛІТАДДЗЕЛА

НЕ БАЧАЦЬ КЛАСАВАГА ВОРАГА

(ПІСЬМО СЕЛЬКОРА)

Калгасы зоны Лельчыцкай МТС у гэтым годзе атрымліваюць зусім мала на працадзень. Галоўная прычына ў тым, што палітаддзел МТС не кіраваў паасобнымі калгасамі, а больш займаўся гастралёрствам.

Калгас «Чырвоны партызан» план сяўбы не выканаў, а весткі даў аб поўным выкананні. Калгаснікі калгасаў «Чырвоны партызан» і «Чырвоны прамень» у гэтым годзе зусім мала або нічога не атрымліваюць на працадзень збожжа.

У калгасе «Х з'езд советаў № 2» арудуюць класава-варожыя элементы. Яны развальваюць калгас, а работнікі палітаддзела не бачаць гэтага. Загадчыкам гаспадаркі працуе Рэут Сымон — сын былога кулака. Ён служыў у белапалякаў і балахоўцаў; сістэматычна займаўся раскрадваннем калгаснай маемасці. У збожжа сыпаў пясок, а чыстае жыта браў сабе.

Ён арганізаваў кулацкую групу супроць старшыні калгаса Лукашэвіча — чырвонага партызана. 17 кастрычніка гэта група падпаліла калгасны лён.

Другі яго брат працуе ў МТС.

Палітаддзел аб гэтым ведае, але мер не прымае ніякіх.

ЧЫКАТОЎСКІ.

***

ЛЕЛЬЧЫЦЫ (Ад карэспандэнта «Звязды»)

Калгас «Чырвоны партызан» існуе з 1929 года. Здавалася-б, што за 5 год ён павінен быў стаць эканамічна моцнай гаспадаркай. У сапраўднасці-ж атрымалася наадварот. З кожным годам становішча калгаса пагаршаецца. Справа дайшла да таго, што сёлета амаль не прыпадае на працадзень збожжа калгаснікам.

Як не дзіўна, а палітаддзел і МТС даведаліся аб гэтым факце толькі ў кастрычніку, калі ў калгасе быў складзен кармовы баланс, з одна якога не хапае 41 цэнтнер канцэнтратаў для СТФ. Да гэтага-ж у палітаддзеле і МТС лічылі, што ў «Чырвоным партызане» прыпадае на працадзень збожжа не менш трох кілограмаў. Характэрная дэталь. Калі студэнт ВКСГШБ тав Чачык, праходзячы ў калгасе практыку, сказаў нач. палітаддзела тав Калбасаву, што ў «Чырвоным партызане» амаль нічога не прыпадае на працадзень, то той абазваў яго апартуністам.

Нават пасля праверкі і пацвярджэння факта работнікамі палітаддзела Калбасаў асабліва не турбаваўся і ніякіх мер па высвятленню прычын такога становішча не прыняў. [illegible] не дзіўна, калі на бюро райкома 20 лістапада Калбасаў казаў аб становішчы калгаса «Чырвоны партызан» «наогул». Ён запэўняў, што ні хто іншыя як класавы вораг раскраў калгасны ўраджай. Але канкрэтных арганізатараў раскрадвання Калбасаў назваць не мог.

Між тым шукаць іх далёка не трэба. Яны стаяць на чале кіраўніцтва калгаса. Возьмем брыгадзіра Некрашэвіча Дзям'яна. Увосень мінулага года ён свядома арабіў недасеў 14 гектараў жыта, а сёлетняй вясной недасеяў авёс і грэчку. У выніку калгас не толькі недаатрымаў больш 100 цэнтнераў збожжа, але і здаў каля 15 цэнтнераў зернапаставак за фактычна не засеяную плошчу.

Гэты-ж самы Некрашэвіч засявае сам і дазваляе засяваць многім калгаснікам індывідуальным парадкам жыта і грэчку на палетках між кустоў і балот. Сёлета значная частка калгаснікаў мелі індывідуальныя пасевы ад 0.50 да двух гектараў. А каб лясніх Некрашэвіч Іван трымаў гэта ў сакрэце, брыгадзір дапамог яму апрацаваць і засеяць калгаснымі коньмі больш гектара грэчкі.

Будучы занятым уборкай уласнага жыта і грэчкі, некаторыя калгаснікі не выходзілі на калгасныя работы па 2-3 дні падрад і да іх ніякія меры не прымаліся. Выхадныя дні ў калгасе, не гледзячы ні на якое надвор'е, рабіліся рэгулярна кожную нядзелю. У рэзультаце пры ўборцы былі дапушчаны вялікія страты ўраджаю, асабліва пшаніцы і аўса, бо гэтыя культуры доўгі час ляжалі пад дажджом.

Недасеў і страты пры ўборцы — далёка не ўсе «мерапрыемствы» класавага ворага па разбурэнню калгаса з сярэдзіны. Асноўны ўдар быў нанесен калгасу ў часе возкі снапоў з поля і малацьбы. **Падлікі паказалі, што ў калгасе не вядома куды дзявалася 350 цэнтнераў збожжа.** Згодна вызначанай ураджайнасці, валавы збор зернавых у калгасе павінен быў скласці не менш 350 цэнтнераў. Паступіла-ж у калгасны свіран толькі 600 цэнтнераў. Сярэдняя ўраджайнасць жыта ў калгасе была вызначана 6 цэнтнераў з гектара, а «атрымана» толькі 3 цэнтнеры.

Характэрна, што ўся гэта кулацкая работа нікім з работнікаў палітаддзела выкрыта не была, хоць калгас на працягу лета не раз наведалі сам начальнік аддзела, абодва яго намеснікі, пам. па комсамолу і жонарганізатар. Усе яны зараз даюцца дзіву, чаму так здарылася, што класавы вораг па сутнасці на іх вачах рабіў сваю шкодную антысовецкую справу?

Здарылася гэта таму, што палітаддзелаўскія работнікі ў тым ліку і сам начальнік палітаддзела тав. Калбасаў пры наведванні калгасаў **не заглядваюць глыбока ва ўсе поры калгаснай вытворчасці.** Замест праводзення палітмасавай работы сярод калгаснікаў яны абмяжоўваюцца мімалётнай гутаркай з брыгадзірам, або з старшынёй. Прыязджаюць у калгас, ім дакладваюць што ў калгасе ўсё ў парадку. Яны робяць адзнакі ў блок-ноце і з гэтым едуць далей.

Старшыня калгаса імя Х з'езда советаў тав. **Лукашэвіч** расказвае: прыехаў раз да мяне намеснік начальніка палітаддзела тав. Круцько. Мы ў гэты час крылі саломай кароўнік. Ну, вядома, частка саломы пры ўскладванні ле са спірты на воз, раструшвалася. Заўважыўшы гэта, Круцько не злазіўшы з машыны, на кавалку паперы напісаў: «Старшыні калгаса Лукашэвічу прапануецца неадкладна арганізаваць палтрабанне саломы за кожным возам»—нам. нач. палітаддзела Круцько».

Факт сам па сабе дробны, але ён характэрны з пункту гледжання падмены работнікамі палітаддзела палітычна-масавай работы голым адміністраваннем.

Павярхоўны, неглыбокі падыход да кіраўніцтва кожным калгасам, фармальна-бюракратычныя адносіны да антыкалгасных дзеянняў класавага ворага, адміністрацыйны запал—вось што характэрна для работы палітаддзела МТС.

Прыведзены ніжэй дакумент яскрава аб гэтым сведчыць.

«Начальніку палітаддзела Лельчыцкай МТС. Па маючыхся ў мяне вестках, калгаснік калгаса «Чырвоны партызан» Івашкевіч Таман Іванаў праз свайго зяця—лясніка Некрашэвіча Івана вядзе адначасобную гаспадарку. Скарыстоўваючы па шкодніцку калгаснае збожжа Івашкевіч [illegible] шмат жыта і пшаніцы. З'яўляючыся вартаўніком, дацуецца рад патраў калгаснага ўраджаю. Сваякі гэтага самага Івашкевіча ўсе высланы, як кулакі. Сам ён падлягаў раскулачванню як былы спекулянт і эксплаататар, але карыстаючыся аказанай дапамогай за хабар былога старшыні сельсовета, разбазарыў сваю гаспадарку, прыйшоў у калгас, дзе і праводзіць сваю шкодніцкую работу.

Падобных да Івашкевіча ў калгасе ёсць шмат. Некрашэвіч Пятро ўвосень мінулага года ва ўрочышчы «Плісаў» засеяў сабе 0.50 га жыта, а сёлета зжаў. Нач. Лельчыцкага РКМ (Ушакоў)».

Не думайце, што нач. палітаддзела надаў гэтай заметцы вялікае значэнне. Атрымана запіска ў канцы жніўня і толькі 19 верасня на ёй была накладзена рэзалюцыя: «Старшыні калгаса «Чырвоны партызан» тав. Гарагляду. Прашу тэрмінова праверыць указаныя факты і паведаміць у палітаддзел дакладной запіскай. Нач. палітаддзела Калбасаў».

Прайшло ўжо больш двух месяцаў як Гарагляд трымае запіску, а праверыць факты і не збіраецца. А начальнік палітаддзела Калбасаў, відаць, таксама забыў пра сваю рэзалюцыю. Яму нават не прыйшло ў галаву, што ўпартае нежаданне выкрываць кулакоў і іх агентаў у калгасе з боку Гарагляда гаворыць аб тым, што сам Гарагляд свядома **пакрывае кулацкую работу.**

Нельга дапусціць думкі, каб старшыня калгаса не ведаў, хто раскраў калгасны ўраджай. Наадварот, факты сістэматычнага п'янства з брыгадзірам Некрашэвічам і іншымі кулацкімі агентамі сведчаць аб тым **што Гарагляд узначальвае антыкалгасную работу, прыкрываючыся званнем комуніста.** Толькі пад яго апекай кулацкія агенты зрабілі ў калгасе «Чырвоны партызан» тое-ж самае, што і ў Смалявіцкім калгасе «Чырвоны ўдарнік».

Ці трэба шукаць іншых прычын маруднага выканання ўсіх відаў сельскагаспадарчых кампаній, асабліва хлебазакупак? Кулацкія элементы ў калгасах настолькі абнаглелі, што адкрыта выступаюць супроць продажу хлеба дзяржаве.

Р. ФРАЛОЎ.

Пісьмы рабочых і калгаснікаў

САКРАТАРУ ТУРАЎСКАГА РК КП(б)Б тав. ЛЕЎШУНОВУ

У ТУРАВЕ ІГНАРУЮЦЬ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ

(ПІСЬМО СПЕЦЫЯЛІСТАЎ)

За апошнія два гады ў Тураве вынесена не адна пастанова бюро РК КП(б)Б і прэзідыума РВК аб паляпшэнні матэрыяльна-бытавых умоў спецыялістаў. У кожнай пастанове гаварылася аб прымацаванні спецыялістаў да закрытай сталовай, паляпшэнні снабжэння, забеспячэнні кватэрамі, замацаванні за спецыялістамі коней, надзяленні іх індывідуальнымі агародамі, дапамозе ў набыцці кароў і яшчэ многа аб чым.

Пасля кожнай пастановы спецыялісты сапраўды пераводзіліся ў закрытую сталовую. Але роўна праз 3-5 дзён зноў адмацоўваліся ад яе. За бягучы год спецыялістаў 10 раз пераводзілі з адной сталовай у другую. Спецыялісты, як і раней, ходзяць пехатой па 30-70 кілометраў, кватэрамі не забяспечаны. Былі выпадкі, калі доўгі час не давалі нават хлеба.

Усё гэта прывяло к таму, што з раёна ўехалі тры зоатэхнікі, тры будтэхнікі, 1 ветурач і 1 ветінспектар. А ў раёне толькі і робяць, што штампуюць загады: «За самавольны ўезд звольніць з работы».

1 кастрычніка 1934 года выдана пастанова СНК БССР аб паляпшэнні матэрыяльна-бытавых умоў спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Услед за ёй была вынесена яшчэ адна пастанова РВК, якая яшчэ раз пацвердзіла вынесеныя раней рэзалюцыі і абавязвала павысіць аклад старэйшым спецыялістам і прыраўняць іх па снабжэнню да норм настаўнікаў.

Мы абрадаваліся, але не надоўга. Гэтыя пастановы, як і ўсе ранейшыя, засталіся толькі на паперы. У Тураве лічаць гэта нармальнай з'явай.

ПАТАПЕНКА.

СТАРШЫНІ МЕНГОРСОВЕТА тав. ЖУКОВІЧУ

ПРА ЛАЗНЮ, ЯКУЮ НЕЛЬГА НАВЕДВАЦЬ

(ПІСЬМО Ў РЭДАКЦЫЮ)

У Менску на Чэрвеньскім тракце № 54 нядаўна адкрылася новая лазня з прапускной здольнасцю 1560 чалавек у дзень.

Лазня адрозніваецца ад астатніх Менскіх лазняў асаблівай чыстатой і парадкам. Ёсць фае для адпачынку і чакання, пры якім ёсць газеты, журналы, люстры і шмат электрычнага святла.

Лазня мае прасторныя раздзявальні і мыльныя памяшканні. Вада падаецца са спецыяльна пабудаванага артэзіянскага калодзежа.

Не гледзячы на гэта, наведваюць лазню вельмі мала. Прычына гэтаму тая, што лазня знаходзіцца на ўскраіне, куды няма трамвайнай лініі і аўтобусны рух зусім не наладжан.

Аўтобусы спыняюцца не даязджаючы да лазні каля мясакамбіната і за лазняй па Серабранцы, каля ваеннага гарадка. Ад кожнай астаноўкі да лазні трэба ісці мінут 20-25.

А. С. РУЗАЎ.

АД РЭДАКЦЫІ.

Пытанне паляпшэння работы менскіх лазняў узнімалі на ўсіх пісатапальна справаздачна - выбарчых сходах горсовета. Палепшыць работу існуючых, пабудаваць новую лазню — адзін з пунктаў наказу, дадзенага новаму складу горсовета выбаршчыкамі. «Звязда» чакае ад горсовета хуткага рэагавання на пісьмо тав. РУЗАВА.

УПАЎНАВАЖАНАМУ НАРКАМЗЕМА тав. РОЗІНУ

ЯК ТРЭСТ ЛЕСБЕЛ СКАРЫСТОЎВАЕ СВАЕ КАДРЫ

(ПІСЬМО ІНСТРУКТАРА)

Барысаўская лясная школа ў гэтым годзе выпусціла больш 300 новых, кваліфікаваных лясных работнікаў.

Згодна развёрсткі Лесбела, школа размеркавала выпускнікоў па сплаўканторах. Кіраўнікі Віцебскай, Гомельскай і іншых сплаўкантор кваліфікаваных работнікаў лясной прамысловасці сустрэлі груба заявіўшы ім: «Для вас работы ў нас няма».

Звараючаюцца выпускнікі ў трэст, а ім там адказалі: «Работы ў нас няма».

Так трэст Лесбел адносіцца да маладых кадраў, на падрыхтоўку якіх трацяцца сотні тысяч дзяржаўных сродкаў.

М. М. КРУК.

СТАРШЫНІ ЗАСЛАЎСКАГА РВК тав. АРОНІНУ

ГРОШЫ, КІНУТЫЯ НА ВЕЦЕР

(ПІСЬМО Ў РЭДАКЦЫЮ)

Будаваць Будавіцкі ветпункт (Заслаўскі раён) пачалі яшчэ ў 1930 годзе. На будаўніцтва затрачана больш 15 тыс. руб.

Зараз патрэбна ўставіць шыбы ў вокны, зрабіць печы, навесіць дзверы. Але заслаўскі райза (загадчык Сукало) не паклапаціўся гэтага зрабіць.

Загадчык ветпункта Андрэеўскі не турбуецца, каб хутчэй закончыць ветпункт.

П. БАБІЦКІ.

ЧАМУ НАРКАМЮСТ НЕ РЭАГУЕ НА ПІСЬМЫ ПРАЦОЎНЫХ?

Наша партыя, выхаваная Леніным - Сталіным, заўсёды, на ўсіх этапах чула і ўважліва адносілася да запросаў мас, хутка рэагавала на сігналы. Правадыры міжнароднага пралетарыята Ленін і Сталін заўсёды вучылі і вучаць нашу партыю, кожнага комуніста таму, як трэба спалучаць аграмаднейшыя пытанні будаўніцтва соцыялізма ў краіне з штодзеннымі запросамі мас.

Велізарнейшы паток пісем, які паступае ва ўсе нашы газеты і ў прыватнасці ў «Звязду», ёсць выяўленне беззаветнай адданасці працоўных справе нашай партыі. У апошні час прыток пісем у «Звязду» літаральна з дня ў дзень павялічваецца. Гэта тлумачыцца ростам актыўнасці працоўных мас і паляпшэннем работы самой рэдакцыі па рэагаванню на пісьмы працоўных.

Аднак, у нас яшчэ няма такога становішча, калі-б кожны наркамат, кожная раённая і совецкая ўстанова чула і хутка рэагавала на сігналы мас, каб ні адно пісьмо працоўнага не засталося без руху. Улічваючы слабасць рэагавання на пісьмы асобнымі наркаматамі і раённымі арганізацыямі і надаючы выключна вялікае значэнне гэтай справе, ЦК КП(б) Беларусі ў лістападзе вынес спецыяльную пастанову, катэгарычна патрабуючую ад комуністаў, кіраўнікоў устаноў і прадпрыемстваў хуткага большэвіцкага рэагавання на пісьмы працоўных.

ЦК катэгарычна папярэдзіў кіраўнікоў асобных наркаматаў і раённых, што за няўважлівыя адносіны да сігналаў мас яны будуць прыцягнуты да стражэйшай адказнасці.

У пераліку наркаматаў, указаных у рашэнні ЦК, фігуруе Наркамюст. Мы вымушаны канстатаваць, што гэты наркамат, які па свайму роду работы павінен быў-бы прыцягваць да адказнасці іншых за бюракратычныя, бяздушныя адносіны да пісем працоўных, ён не толькі не займаўся гэтым, але і сам паказвае ўзоры цяганіны.

Пасля прамога ўказання ЦК у наркамаце не зроблена ніякіх вывадаў і ён не дабіўся ліквідацыі цяганіны з рэагаваннем на тыя шматлікія пісьмы, якія пасылаліся «Звяздой» для рэагавання Наркамюсту.

Мы ўжо не гаворым аб тым, што па ўсёй сістэме Наркамюста ў раёнах у пракуратурах месяцамі марынуюцца пісьмы працоўных і на працягу гэтага года ніхто з чыноўнікаў і бюракратаў, якія бяздушна адносяцца да пісем, не быў прыцягнут да адказнасці. Нас па меншай меры здзіўляе гэта маўклівая тактыка Наркамюста

Для таго каб не быць галаслоўным, звернемся да фактаў.

На 129 карэспандэнцый, пасланых для рэагавання ў Наркамюст, «Звязда» атрымала толькі 52 адказы. Лёс астатніх невядомы. З апублікаваных і адрасаваных на імя тав. Кузьміна 11 пісем «Звязда» атрымала толькі 3 адказы.

Чым-жа выклікана такое становішча? Можа пісьмы не прадстаўлялі пэўнай каштоўнасці? (Хоць і ў гэтых выпадках НКЮ абавязан паведаміць). Аказваецца, пісьмы ўзнімалі цэлы рад прынцыповых пытанняў, маючых аграмаднае палітычнае значэнне.

Возьмем, напрыклад, **Горацкі** раён. Гэты раён цягнецца ў хвасце па выкананню гаспадарча-палітычных кампаній. Кіраўніцтва раёна замест барацьбы з сабатажнікамі, кулацкімі элементамі займаецца заклінаннямі. З раёна паступае ў рэдакцыю маса пісем, аб тым, што раённая міліцыя бяздзейнічае і не прымае мер да класава-чужых элементаў. Напрыклад, селькор «К» пісаў: «У Горацкім раёне, з прычыны бяздзейнасці райміліцыі, пачаліся выпадкі масавых краж і нават тэрарыстычныя акты», у заметцы прыводзіліся канкрэтныя факты з Гаспадоўскага сельсовета.

Пісьмо было пераслана Наркамюсту для прыняцця неадкладных мер. У Наркамюсце яно папала ў рукі пракурора **Курачкіна,** які паслаў яго на расследванне горацкаму райпракурору.

Замест таго, каб абагуліць гэтыя факты, узняць іх на прынцыповую вышыню, пісьмо пасылаецца для рэагавання таму, хто фактычна бяздзейнічае і гэтым сам спрыяе парушэнню рэволюцыйнай законнасці.

Або такі факт. Намі было паслана пісьмо аб шкодніцтве ў прытараднай гаспадарцы мястэчка Ушачы. Селькор пісаў, што там кулакі і падкулачнікі давялі гаспадарку як кажуць «да ручкі», загінула 6 коней, 70 свіней. Адбываецца масавае раскрадванне кармоў і т. д.

Селькор скардзіўся, што ўчастковы следчы гэту справу змазаў. «Звязда» накіравала гэта пісьмо 13 лютага ў пракуратуру рэспублікі. Так яно там і загінула.

Аб фактах парушэння рэволюцыйнай законнасці гаварылі і астатнія пісьмы.

Але, к нашаму здзіўленню, толькі частка з іх удастоілася адказу пракуратуры, большая-ж частка засталася без рэагавання.

Самае абураючае тое, што пісьмы ў некаторых сектарах залежваюцца пачкамі і на іх асобныя работнікі не лічаць патрэбным рэагаваць.

Напрыклад, у стале пракурора Меерзона «замарынаваны» 83 пісьмы працоўных, пасланых на рэагаванне цэнтральнымі газетамі. Ад яго не адстаюць пракуроры **Курачкін, Шыфрын, Вэрбіцкі,** якія таксама «марынуюць» скаргі працоўных. Нячуласць даходзіць да таго, што ўходзячы ў водпуск, пракурор **Вэрбіцкі** пакінуў у сваім стале ўсе пісьмы і скаргі і не перадаў іх замяшчаўшаму яго таварышу.

Але гэта гутарка ішла аб неапублікаваных пісьмах. Што-ж робіць пракуратура з апублікаванымі? Аказваецца, не лепш чым з другімі пісьмамі. З чэрвеня па лістапад на імя пракурора рэспублікі **Кузьміна** было апублікавана 11 пісем. Лічым не лішнім заўважыць, што гэта адрасаваныя пісьмы найбольш важныя, бо пісьмы менш важнага значэння адрасаваліся непасрэдна раённым пракурорам і т. д.

Мы думалі, што, уводзячы дакладны адрасат пісьма, гэта персанальна прымусіць кіраўніка ўстановы заняцца рэагаваннем. Аднак у Наркамюсце гэта зразумелі па-свойму. З 11 пісем, апублікаваных у «Звяздзе», толькі на тры ёсць адказ. Астатніх пісем лёс невядомы.

Падкрэсліваем, што ўсе пісьмы ўзнімалі рад прынцыповых пытанняў, звязаных з парушэннем рэволюцыйнай законнасці радам совецкіх арганізацый. Скажам, такое пісьмо як «База перавыцаткаў», у якім указвалася, што гомельская база Саюзшклофарфара з-за расхлябанасці выкідвае штомесячна дзесяткі тысяч рублёў на вецер, бо бой начыння дасягае звыш 4-5 проц. Мы пытаемся, ці гэта пісьмо рабкора не мае аграмаднага палітычнага і гаспадарчага значэння? Зразумела, мае. Дык у чым-жа справа, чаму пракуратура рэспублікі не занялася расследваннем, не спыніла варварскіх адносін да совецкіх грошай і тавараў? Гэта-ж святы абавязак Наркамюста.

Такіх пісем — аб растратах, аб перагібах — было апублікавана не адно.

Наркамюст замест таго, каб паказаць раённым арганізацыям узоры большэвіцкага рэагавання на пісьмы працоўных, сам займаецца цяганінай.

Таварышы з Наркамюста павінны зразумець, што за пісьмом стаіць жывы чалавек і партыя заўсёды на ўсіх этапах патрабавала чулых адносін да яго.

Партыя карала і будзе караць тых, хто нячула, няўважліва адносіцца да сігналаў мас, хто не рэагуе на пісьмы працоўных. Апошняя пастанова ЦК аб рэагаванні на пісьмы «Звязды», сур'ёзна папярэджваючая НКЮ, павінна стаць сур'ёзнейшым сігналам ва ўсёй рабоце Наркамюста і яго партыйнай арганізацыі.

ПРАКУРОРУ ЛАГОЙСКАГА РАЁНА тав. БУРЫЛА.

КАЛІ Я АТРЫМАЮ АБЛІГАЦЫІ?

(ПІСЬМО ЧЫРВОНААРМЕЙЦА)

У 1933 годзе я працаваў у соўгасе «Косіко», Лагойскага раёна. Падпісаўся на 50 руб. пазыкі першага года 2-й пяцігодкі. У 1934 годзе я быў прызван у Чырвоную армію. Пры ўходзе сваіх аблігацый я не атрымаў.

Аб гэтым некалькі раз пасылаў заяву дырэктару Жэглісу з просьбай прыслаць мне аблігацыі. Да гэтага часу ні аблігацый, ні нават адказу не атрымаў.

А. ГАРЗЛІК.

Па слядах выступленняў „Звязды“

„З ЧУЖЫХ ВУСНАЎ“

Бюро Клічаўскага райкома КП(б)Б паведамляе, што заметка «З чужых вуснаў» па пытанню ходу растлумачэння рашэнняў лістападаўскага пленума ЦК ВКП(б) у калгасе «Пяцігодка», Клічаўскага сельсовета, і па раёну ў цэлым, змешчаная ў «Звяздзе» 15 снежня г. г., поўнасцю адпавядае сапраўднасці.

Райком камандзіраваў у калгас «Пяцігодка» члена бюро РК, старшыню РВК тав. **Дзяйко,** у сувязі з тым, што недастатковасць прапрацоўкі рашэнняў лістападаўскага пленума ЦК ВКП(б) дала магчымасць класаваму ворагу ўнутры калгаса скарыстаць гэта ў сваіх мэтах.

Тав. **Лемяшонку,** які нядбайна аднёсся да пытання прапрацоўкі рашэнняў пленума, бюро райкома **абвясціла вымову.**

Бюро РК лічыць недастатковай прапрацоўку рашэнняў пленума ЦК ВКП(б) у калгасах, соўгасах раёна і рашыла прапрацаваць іх зноў.

„УРОКІ БЫХАВА“

Абгаварыўшы матэрыялы «Звязды» ад 11 снежня г.г.,—перадавы артыкул «Урокі Быхава», «Ліквідаваць перашкоды на шляху калектывізацыі», «Не замацавалі новага калгаснага прыліву» і агляд друку—«Захапіліся колькасным ростам калектывізацыі», бюро Быхаўскага райкома КП(б)Б прызнала зусім правільным указанне «Звязды» на памылкі, дапушчаныя ў Быхаўскім раёне ў справе замацавання новага калгаснага прыліву.

Матэрыялы «Звязды» абмяркоўваюцца на партыйных і калгасных сходах і знаходзяцца ў цэнтры ўвагі праходзячага зараз раённага з'езда советаў.

„РЭДАКТАР ПРЫМІРЫЎСЯ З ГЛУШЫЦЕЛЯМІ САМАКРЫТЫКІ“

Як паведамляе пракуратура рэспублікі, пасля расследвання матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе» 23 лістапада г.г., справа на старшыню Лагойскага сельспажывтаварыства Гінзбурга следствам закончана і накіравана ў нарсуд.

АД РЭДАКЦЫІ: Друкуючы гэта паведамленне пракуратуры рэспублікі, рэдакцыя чакае адказу сакратара Лагойскага райкома КП(б)Б, тав. Цайлінгольда, аб тым што зроблена ў адносінах рэдактара райгазеты ў сувязі з заметкай «Рэдактар прымірыўся з глушыцелямі самакрытыкі».

За рубяжом

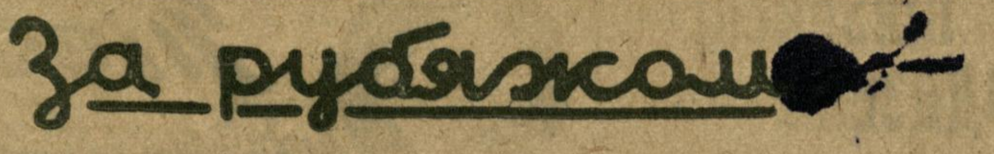

На здымку: Матарызаваны патруль японскай паліцыі. У бліжэйшы час патрулі будуць узброены кулямётамі.

БЕРАНЖЭ АБ ФРАНКА-ГЕРМАНСКІХ АДНОСІНАХ

ПАРЫЖ, 19 снежня. (БЕЛТА). Перад прамовай Лаваля (міністр замежных спраў) у Сенаце выступіў дакладчык па бюджэту міністэрства замежных спраў і старшыня камісіі Сената па знешніх справах Беранжэ, які між іншым сказаў: «Уступленне Савецкага Саюза ў Лігу нацый праз год пасля выхаду Германіі азначае перамяшчэнне цэнтру цяжару еўрапейскай палітыкі і стварыла перагрупоўку еўрапейскіх сіл, у якой Францыя перш за ўсё зацікаўлена».

— Мы ўжо з задавальненнем адзначалі гэту палітыку нашай дыпламатыі, — сказаў Беранжэ, — але мы атрымалі [illegible] франка-савецкіх перагавораў.

У заключэнне Беранжэ сказаў: «Паводле грамадскай думкі Францыі і Сената [illegible] перагавораў, больш ці менш афіцыйнага характару, пры дапамозе былых франтавікоў, або іншых [illegible] паміж урадамі Францыі і Германіі. [illegible] франка-германскіх адносін. [illegible] Гітлер [illegible] германскіх [illegible]».

УРАДАВЫ КРЫЗІС У ЮГАСЛАВІІ

ВЕНА, 19 снежня. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Белграда, услед за адстаўкай Ефціча ад імя ўсяго кабінета падаў у адстаўку і Узуновіч. Адстаўка прынята рэгенцкім саветам, які даручыў Узуновічу часова выконваць абавязкі ўрада. Услед за тым рэгент Павел прыняў старшыню сената Тамашыча і старшыню скупшчыны Кумануді, а таксама лідэраў былых апазіцыйных буржуазных партый. Асобна быў прыняты Ефціч.

ЛОНДАН, 19 снежня. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Белграда, Ефціч згадзіўся сфарміраваць новы габінет.

ЗША СУПРОЦЬ УСТАНАЎЛЕННЯ ТЭРМІНУ НОВЫХ МОРСКІХ ПЕРАГАВОРАЎ

ПАРЫЖ, 19 снежня. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе з Лондана, што морскія перагаворы адкладзены на нявызначаны тэрмін.

ЛОНДАН, 19 снежня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэра, японскі пасол Мацудайра ў гутарцы з Дэвісам (прадстаўнік ЗША) паведаміў яго, што атрымаў з Токіо прадпісанне забяспечыць устанаўленне тэрміну аднаўлення морскіх перагавораў. Дэвіс указаў, што [illegible] ЗША не зацікаўлены.

У сувязі з заявай Японіі аб разрыве Вашынгтонскага дагавору амерыканцы катэгарычна пярэчаць супроць устанаўлення тэрміну новых перагавораў.

РАЗГАЛОССІ У ЛАГЕРЫ МІЖНАРОДНАГА ФАШЫЗМА

БЕРЛІН, 18 снежня. (БЕЛТА). У Мантрэ (Швейцарыя) адбылася міжнародная канферэнцыя фашыстскіх арганізацый. Яна была склікана італьянскімі фашыстамі і праходзіла пры закрытых дзвярах.

Паводле паведамлення карэспандэнта англійскіх газет, на канферэнцыі выявіліся поўныя разыходжанні амаль па ўсіх важных пытаннях. Вельмі вострыя выявіліся разгалоссі паміж нацыянальнымі групамі, якая складалася з прадстаўнікоў скандынаўскіх краін, і германскай групай.

Узорная цырульня ў Доме ўрада.

МЕНСК

● **Ветранае надвор'е** са слабымі марозамі чакаецца да 22 снежня. Тэмпература — ад 0 да 6 градусаў марозу, часамі туман.

● **Каток цэнтральнага совета профсаюзаў** адкрыўся ў садзе «Профінтэрн» 18 снежня. Каток самы большы ў Менску. Ён мае ледзяное поле ў 10.500 кв. метраў. Адкрыт новай майстра спорту. У першы дзень каток наведала звыш 800 чалавек.

● **Літаратурна-мастацкі зборнік,** прысвечаны ліквідацыі дзіцячай беспрытульнасці ў Беларусі, рашыла выдаць праўленне саюза совецкіх пісьменнікаў. Увесь ганарар будзе перададзен Цэнтральнай камісіі дапамогі дзецям.

● **Пленум цэнтральнага праўлення саюза працаўнікоў асветы БССР** закончыў сваю работу. Згодна пастановы пленума, саюз работнікаў асветы разбіваецца на чатыры саюзы — работнікаў вышэйшых школ і навукова-даследчых устаноў (старшыня ЦП акадэмік **Вальфсон**); палітасветных работнікаў (старшыня тав. **Парашчанка**), работнікаў дашкольных устаноў (старшыня тав. **Катанава**) і саюз работнікаў пачатковай і сярэдняй школы (старшыня ЦК саюза тав. **Грыцкевіч**).

● **Новы малочна-гастранамічны магазін** Белмаслапрома адкрываецца па Ленінскай вуліцы. У асартыменце будзе малако, масла, сыр, смятана, булкі, хлеб, каўбаса, вяндліна, рыбныя кансервы. Магазін адкрыецца 1 студзеня.

Па Совецкай Беларусі

СІСТЭМА СПАЖЫВЕЦКАЙ КААПЕРАЦЫІ ВЫКАНАЛА ПЛАН ІЛЬНОЗАГАТОВАК

ЦК КП(б)Б — т. ГІКАЛО

САЎНАРКОМУ БССР — т. ГАЛАДЗЕДУ

УПАЎКАМЗАГ СНК СССР ПА БССР т. ГВАЗДЗЕЦКАМУ.

ЦО КП(б)Б — ГАЗЕЦЕ «ЗВЯЗДА»

Сістэма спажывецкай кааперацыі пад непасрэдным кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б на чале з тав. **Гікала** к 15 снежня г.г. выканала плана загатоўкі па ільновалакну на 100,5 проц., па ільнонасенню — 103,3 проц.

Загатоўку прадаўжаем. Прымаем усе захады да поўнага сканчэння плана загатовак па пяньцы і каноплях і забеспячэння плана па кожнаму раёну і кожнаму кантрактанту паасобку.

Старшыня прэзідыума праўлення Белкаапсаюза **БАСКІН.**

ЧАЧЭРСКІ РАЁН ВЫКАНАЎ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ПА ХЛЕБАЗАКУПКАХ

ЧАЧЭРСК, (Па тэлеграфу).

Чачэрскі раён на 13 снежня выканаў поўнасцю абавязацельствы па закупках хлеба. Закупкі прадаўжаюцца.

КАЙКОЎ, ПАДРЭЦКІ, МАЛАСТОЎСКІ.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ДНЯ ЎДАРНІКА

На фабрыках і заводах Беларусі пачалася падрыхтоўка да дня ўдарніка. Армія ўдарнікаў у бягучым годзе значна вырасла. На 124-х прадпрыемствах па няпоўных даных налічваецца звыш 50.000 чалавек, ахопленых соцспаборніцтвам і ўдарніцтвам — 68 проц. усіх працуючых.

На заводзе «Бальшавік» да дня ўдарніка рыхтуецца выпуск паэыкі тэхнічных ведаў. У Жлобіне лепшай змене работнікаў станцыі будзе нададзена імя VII з'езда советаў. Пачата праверка выканання соцдагавароў.

Тав. ЯГОДАЎ ПАПЯРЭДЗІЎ КРУШЭННЕ

17 снежня з Оршы адышоў поезд № 906. Каля ст. Мажаеўка абарвалася 10 вагонаў. Услед ішоў у гэты час паштовы поезд. Але, дзякуючы пільнасці старшага кандуктара т. Ягодава, адарваная частка поезда своечасова была затрымана і крушэнне папярэджана. Тав. Ягодаў палітаддзелам прэміраван.

Шэнкель.

ДОМ АДПАЧЫНКУ ДЛЯ ВУЧОНЫХ

Каля станцыі Бабры, Крупскага раёна, пачалося будаўніцтва першага ў БССР дома адпачынку для работнікаў навукі. На разгортванне работ адпушчана 456 тыс. руб. Дом адпачынку разлічан на 400 чал. Пры доме будзе арганізавана свая дапаможная гаспадарка. (БЕЛТА).

ГАНДАЛЬ КРУПАМІ

Наркаматам унутранага гандлю БССР распрацован план разгортвання гандлю крупамі ў студзені 1935 года. Па 10 гарадах мяркуецца прадаць 678 тон крупы розных гатункаў — пшана, аўсянкі, манны, рысу, кукурузнай крупы, пярлоўкі, ячневай. Менск атрымае 183 тоны. Гандаль крупой будзе праводзіцца ва ўсіх раёнах.

Намечан рад мерапрыемстваў па расшырэнню выпуску макароны і палепшанню іх якасці. Будуць пушчаны законсерваваныя макаронныя фабрыкі ў Гомелі і Віцебску. (БЕЛТА).

МАНЕТНЫ КЛАД

У в. Тралесін, Бялыніцкага раёна, знойдзен гліняны кубак з манетным кладам, вагою ў 2,5 кілограма. Большасць манет — польскія, адносяцца да XVII стагоддзя, да часу караля Сігізмунда III. Сустракаюцца нямецкія, іспанскія і маскоўскія манеты. Клад перадан магілёўскаму дзяржаўнаму музею.

КАЛГАСНІКІ КАЛЕКТЫЎНА ПРАГЛЯДАЮЦЬ „ЧАПАЕВА“

ВІЦЕБСК, 19. (Па тэлефону).

Палітаддзел МТС арганізуе 23 снежня калектыўны паход 750 калгаснікаў у кіно на прагляд фільма «Чапаеў». На калектыўны прагляд вылучаюцца лепшыя калгаснікі, у тым ліку ўдзельнікі грамадзянскай вайны.

АБ ПЕРАЙМЕНАВАННІ МЕНСКАГА ВАРШТАТАБУДАЎНІЧАГА ЗАВОДА „КОМУНАР“ У ЗАВОД ІМЯ С. М. КІРАВА

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

У сувязі з хадайніцтвам рабочых менскага завода «Комунар» і Наркомата мясцовай прамысловасці БССР аб перайменаванні завода «Комунар» у завод імя С. М. Кірава, Совет Народных Камісараў БССР **пастанаўляе:**

Перайменаваць менскі варштатабудаўнічы завод «Комунар» у варштатабудаўнічы завод імя С. М. Кірава.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР **М. ГАЛАДЗЕД.**

Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў БССР **С. ШАБОЛТАС.**

19 снежня 1934 г.

АТРЫМАННЕ ФУРФУРОЛА З БЕЛАРУСКАЙ СЫРАВІНЫ

Фурфурол з кожным днём заваёўвае ўсё большую і большую ўвагу ў сусветнай хімічнай прамысловасці. У адной Амерыцы вытворчасць яго дасягае некалькі дзесяткаў тысяч тон.

Фурфурол знаходзіць прымяненне ў лакафарбавай прамысловасці, скуранай, каўчуковай, шпалапрапітачнай, сельска-гаспадарчай, кандзіцерскай, парфумеры, ідзе на прыгатаванне штучных смол, пластычных мас, сінтэз фарбавальнікаў, нарэшце з'яўляецца надзвычай добрым растваральнікам. Сыравінай для атрымання фурфурола можа служыць торф і адкіды сельскагаспадарчай і лясной вытворчасці (салома, абмалатыя каласы, кастрыца, шалупінне і т. д.).

Хімічным інстытутам БелАН закончана лабараторная распрацоўка метадаў прамысловага атрымання фурфурола з беларускай сыравіны. Работа вялася праф. Змачынскім і навуковым работнікам Фёдаравым, дзе па торфу атрыман амаль тэарэтычны выхад фурфурола — 4 проц., і вучоным спецыялістам Цітрам і навуковым работнікам Фёдаравым па кастры ільняной і канаплянай з выхадам фурфурола — 8,5-12 проц.

Навуковы работнік **А. ФЁДАРАЎ.**

Прэзідыум, партком і месцком Беларускай Акадэміі навук з глыбокім жалем паведамляюць аб смерці акадэміка Беларускай і Усесаюзнай Акадэміі навук

МАРРА
Нікалая Якаўлевіча.

Адк. рэдактар **Н. ЛЕНЦНЕР.**

АНОНС!

ВЯСЁЛЫЯ РЭБЯТЫ

Кіно—джаз—камедыя.

ПАСТАНОВА № 17

прэзідыума Менскага Гарадского Совета ад 6-XII-1934 г.

Аб утрыманні ў парадку слупавой гаспадаркі і паветранай сеткі ў горадзе

1. **Абавязаць дырэктароў** Менскай гарадской электрастанцыі, трамвайнага кіраўніцтва, кіраўнікоў устаноў акруга сувязі і інш. арганізацыі, якія маюць сваю слупавую гаспадарку, **на працягу 5 дзён** праверыць стан слупоў і паветранай сеткі для ўстанаўлення іх устойлівасці і трываласці, і там, дзе патрабуецца — праводзіць неабходнае ўмацаванне, або замены.

2. Тэхнічныя акты агляду прадставіць у Кіраўніцтва добрабыту.

3. Дырэктарам устанавіць сталую і сістэматычную праверку слупавой гаспадаркі і паветранай сеткі.

4. За ўтрыманне ў няспраўнасці слупавой гаспадаркі і паветранай сеткі вінаватыя будуць прыцягвацца да адказнасці.

Старшыня Менгорсовета **ЖУКОВІЧ.**

Сакратар Менгорсовета **ІПАТАЎ.**

МЕНСКІ ГАРАДСКІ ФІНАНСАВЫ АДДЗЕЛ

на падставе пастановы НКФ СССР ад 7.IX-1930 г. за № 624.

ПРАПАНУЕ ўсім ніжэйпералічаным прадпрыемствам і арганізацыям, якія знаходзяцца на тэрыторыі г. Менска і Менскага раёна і якія абавязаны тымі ці іншымі плацяжамі у бюджэт,

зарэгістравацца ў горфінаддзеле на 1935 г.

шляхам перадачы **рэгістрацыйнай заявы** па ўстаноўленай форме

Тэрмін рэгістрацыі—да 30 снежня 1934 г.

Рэгістрацыі падлягаюць:

прадпрыемствы дзяржаўнай і комунальнай прамысловасці, фабрыкі, заводы, майстэрні, арганізацыі саматужна-прамысловай і сельскагаспадарчай кааперацыі, ОРС'ы, сельспажыўтаварыствы і іншыя арганізацыі спажывецкай і інвалідной кааперацыі, прадпрыемствы дзяржгандлю, транспартныя і пагрузачна-разгрузачныя арганізацыі, будаўнічыя і архітэктурныя кантory пры ўсіх пабудовах, аб'яднанні, трэсты, базы, склады, розныя філіялы, канторы, снабзбыты, агенцтвы, бюро, кансультацыі і ўпаўнаважаныя, прадпрыемствы грамадскіх арганізацый, таварыствы, экспартныя арганізацыі, друкарні і гравёрныя майстэрні, навучальна-вытворчыя ўстановы і фабзавучы, прадпрыемствы калгасаў, соўгасы і ўсе сельскія гаспадаркі пры арганізацыях, прадпрыемствах, установах і вайсковай часці цырульні і іншыя майстэрні пры жактах, установах Гарганізацыях, адкрытыя прадпрыемствы для прыгнацця яды і напіткаў, буфеты і ўсе закрытыя сталовыя, дзе прадаюцца: піва, папіросы ці кандзіцерскія вырабы, а таксама ўсе іншыя арганізацыі, якія займаюцца прамысловай і гандлёвай дзейнасцю

Прадпрыемствы з разгалінаванай сеткай да рэгістрацыйнай заявы прыкладаюць спіс апераційных адзінак.

Тыя з пералічаных арганізацый і прадпрыемстваў, якія абкладаюцца падаткам са звароту, бюджэтнымі нацэнкамі і інш. плацяжамі ў цэнтралізаваным парадку Наркамфінам БССР або фінорганамі іншых гарадоў і мясцовасцей СССР, абавязаны замест рэгістрацыйнай заявы прадставіць фінаддзелу **не пазней 10 студзеня** 1935 г. даведку па ф. № 5.

Арганізацыі і прадпрыемствы, не ўплочваючыя падатку са звароту або іншых плацяжоў у бюджэт, з прычыны розных падстаў (адсутнасць абкладаемых заваротаў, выяўленне на ільготах, унутраныя звароты і т. д.), **павінны не пазней 5 студзеня 1935 г.** прадставіць Горфінаддзелу асобыя паведамленні аб адсутнасці ў іх абкладаемых аб'ектаў.

РЭГІСТРАЦЫЙНЫХ ЗАЯЎ

не прадстаўляюць толькі тыя адзінкі мясцовага значэння, звароты якіх абкладаюцца менскім горфінаддзелам у складзе ўсёй арганізацыі, куды ўваходзяць гэтыя адзінкі (напрыклад, крамы горрабкопа, ЗРК, ОРС'аў, Белгандля і інш.).

Бланкі рэгістрацыйнай заявы і бланкі даведкі ф. № 5 выдаюцца ў Горфінаддзеле (вул. К. Маркса, горсовет, II паверх, пакой 20).

За ўхіленне ад рэгістрацыі вінаватыя будуць штрафавацца да 100 рублёў.

17-XII-1934 г.
гор. Менск.

МЕНСКІ ГОРФІНАДДЗЕЛ.

ПАДПІСВАЙЦЕСЯ на 1935 ГОД

на газету

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР.

УМОВЫ ПАДПІСКІ: на 1 м.—2 р. 50 к. | на 3 м.—7 р. 50 к. | на 6 м.—15 р. | на 1 г.—30 р.

Падпіска прымаецца: горбюро Саюздрука, агенцтвамі сувязі і газетаносцамі.

Здавайце падпіску своечасова не пазней **23 снежня** і на больш доўгі тэрмін.

Памятайце, што доўгатэрміновая і своечасовая падпіска забяспечвае рэгулярную і своечасовую дастаўку газеты.

ПАРТВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б

ВЫХОДЗЯЦЬ З ДРУКУ і рассылаюцца па кнігарнях БАКТ'а і ДВБ

Выбраныя творы В. І. ЛЕНІНА ў двух томах, на беларускай мове (двух томнік).

Тыраж 15.000. Ц. аднатомніка 3 р. 50 к., перапл. 1 руб. Цана двухтомніка—9 руб.

ЗАЯЎКІ і ЗАКАЗЫ на двухтомнік прымаюцца ва ўсіх кнігарнях БАКТ'а і ДВБ, а таксама ў магазіне Партвыдавецтва (Совецкая, 61).

АБ'ЯВА
МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА ФІНАНСАВАГА АДДЗЕЛА

На падставе пастановы Менскага гарадского совета ад 1 снежня г.г. Менскі гарфа аб'яўляе што:

1) тэрмін падачы домаўласнікамі спісаў па форме № 1 **ПРАЦЯГНУТ да 28 снежня г.г. уключна;**

2) спісы павінны быць пададзены ўсімі без выключэння домаўласнікамі і органамі, кіруючымі дамамі (жакты і інш. арганізацыі);

3) у спісах адзначыць асоб, маючых правы на чырвонаармейскія ільготы, з прадстаўленнем даведак.

МЕНГАРФА.

Да ведама загадчыкаў выдавецтвамі мастацкай літаратуры, рэдакцый журналаў і адміністратароў відовішчных прадпрыемстваў.

На падставе пастановы СНК СССР ад 28-VII—1934 г. „Аб літаратурным фондзе“, усе выдавецтвы мастацкай літаратуры, рэдакцыі журналаў і ўсе відовішчныя прадпрыемствы **абавязаны з 1 ліпеня 1934 г. рабіць рэгулярныя адлічэнні ў літаратурны фонд Саюза ССР** („Известия“ №175 ад 29-VII—1934 г.).

Узносы і адлічэнні ў літфонд Саюза ССР за перыяд з 1 ліпеня 1934 г. па цяперашні час павінны быць неадкладна ўнесены ў мясцовыя ўстановы Дзяржбанка на ік субрахункі літфонда Саюза ССР.

У далейшым бягучыя ўзносы і адлічэнні ўносяцца на тыя ж рахункі ў наступныя тэрміны:

а) выдавецтвамі і рэдакцыямі — не пазней 15 чысла наступнага за справаздачным месяца;

б) відовішчнымі прадпрыемствамі — падэкадна, кожнае 3-е, 13-е і 23-е чысло за мінуўшую дэкаду.

На збор узносаў з усіх відовішчных прадпрыемстваў упаўнаважваюцца кіраўніцтвы па ахове аўтарскіх праў і ўпаўнаважаныя кіраўніцтваў на месцах.

Пры пратэрміноўцы будзе ўзімацца пеня.

УВАГА: 1. Мінімальны размер прымаемых у Дзяржбанк сум устанаўліваецца па дагаворанасці ўносячых з мясцовымі ўстановамі Дзяржбанка.

2. Дробныя сумы накіроўваць па пошце у адрас літфонда Саюза ССР, у гор. **Маскву, 104, Тверской бульвар, 25,** з аднач'совым паведамленнем Літфонда аб пасланай суме.

3. Адпаведныя ўказанні установам Дзяржбанка аб парадку афармлення аперацый па прыёму і пералічэнню сродкаў літфонда даны ў цыркулярны УКК Дзяржбанка за № 2608 ад 23 кастрычніка 1934 г.

Старшыня праўлення літфонда Саюза ССР
Усевалад Іваноў.

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ
Сектар кнігагандлю

ПАДПІСВАЙЦЕСЯ НА 1935 г. НА ПЯЦІДЗЁННУЮ ГАЗЕТУ

„ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА“

орган праўлення саюза совецкіх пісьменнікаў і кіраўніцтва Галоўмастацтва Наркомасветы БССР.

„ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА“ з'яўляецца кіруючым органам па пытаннях літаратуры, выяўленчага і тэатральнага мастацтва, музыкі, драматургіі, кінодраматургіі, крытыкі, мовы, фальклора.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА:

На год (72 нумары)—14 р. 40 к. | На 3 мес. (18 нумароў)—3 р. 60 к.
„ 6 мес. (36 нумароў)— 7 р. 20 к. | „ 1 мес. (6 нумароў)—1 р. 20 к.

Кошт асобнага нумара 20 кап.

ПАДПІСКА прымаецца ўсімі аддзяленнямі Саюздрука, на пошце пісьманосцамі.

Кантора Сельгасснабжэння НКЗБ
даводзіць да ведама ўсіх арганізацый,
не ўваходзячых у сістэму НКЗ і НКСоўгасаў, што

ЯНА БУДЗЕ СНАБЖАЦЬ іх сродкамі с.-г. вытворчасці на 1935 г. у адпаведнасці з фондамі, выдзеленымі НКЗ, як і ў 1934 г.

ЗАЯЎКІ павінны быць прадстаўлены ў кантору (Совецкая 46) да 25 снежня г.г.

Не падаўшыя заявак да ўказанага тэрміну ўключаны ў план не будуць.

Сельгасснаб пры НКЗ.

Гукавы кіно-тэатр „Чырвоная Зорка“	Вялікі зменны фільм. У праграме гукавы Саюзкіно-журнал XVII Окцябр у Маскве.
Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый“	Самая вясёлая камедыя Наследны прынц рэспублікі
Кіно „Інтэрнацыянал“	Ад 20 снежня новая праграма
Кіно „Спартак“	ЗА ШТО ЯЕ СУДЗІЛІ (ТАМІЛА) драма ў 6 частках

Гр-н Р БАУ Нікалай Данілаў, які пераходзіць з гр-н пас. Бор. Клічаўскага раёна БССР, змяняе сваё прозвішча РАБАУ на прозвішча ШУРСКІ. Асоб, якія маюць прэтэнзіі супроць змены прозвішча, просяць паведаміць Менскае гарбюро ЗАГС'а, паказаўшы сваё прозвішча, імя і месца жыхарства.

Друкарні газ. „ЗВЯЗДА“ ПАТРЭБНЫ ПАДЧЫТЧЫКІ

Звяртацца да дырэктара друкарні: Совецкая, 63, другі паверх.

ДА ўвагі калгасаў, ОРСА-ў і іншых гаспадарчых арганізацый

Беларуская кантора па загатоўцы плем. жывёлы

„ПЛЕМЗАГОТКАНТОРА“ НКЗ СССР

даводзіць да ведама ўсіх зацікаўленых арганізацый, што яна праводзіць **куплю і продаж** племянной і высокапрадукцыйнай жывёлы: быкоў, кароў, маладняка буйной рагатай жывёлы, свіней і авечак па кандыцыйных цэнах, зацверджаных Комзаг СНК СССР.

Адначасова з прамой закупкай ПЗК **кантрактуе** племянны маладняк буйную рагатую жывёлу і свіней у калгасах, калгаснікаў, гарадского насельніцтва і аднаасобнікаў з выдачай канцэнтраваных кармоў і грашовых авансаў.

Наркаматы, вайскова-гаспадарчыя ўстановы, ОРС'ы, соўгасы, калгасы і інш. арганізацыі, рабочыя, бескаровныя калгаснікі і аднаасобнікі, жадаючыя набыць у 1935 г. племянную і высокапрадукцыйную жывёлу, павінны падаць ЗАЯЎКІ і заключыць дагаворы да 1 студзеня для ўключэння ў план 1935 г. Несвоечасовасць падачы цвёрдых заявак з указаннем віду жывёлы, пароды, полу, узросту і інш., канды[illegible] цый, не дае магчымасці атрымання жывёлы у плановым парадку ў 1935 г.

Жывёла прадаецца ўпаўне здаровая, праверана ў якасных адносінах і пазбаўленая ўсякіх фізічных недахопаў, перашкаджаючых іх племянной і прадукцыйнай дзейнасці. Якасць прадаваемай жывёлы строга адпавядае кандыцыям абумоўленым дагаворам.

Адрас Белплемзаготкантора: г. Менск, Дом урада, 1 паверх, тэл. 22-703
Цэнтральная база Менск, Раўнінская 110, тэл. 20-959
Віцебскае адд. ПЗК: Ветэрынарная, 32, тэл. 44 (вакзал)
Жлобінскае адд. ПЗК: Совецкая, 104.

ДЫРЭКЦЫЯ

Згублена круглая пячатка Елізарэта. Лічыць несапраўднай.

Вылускаючы — КРУЧКОЎ, ст. карэктар — БЯРОЗАВІК, ст. метранпаж — ПЕРАКЛАДНЕЎ, ст. стэрэатыпёр — ПЕДЗІК, ст. друкар — АН УЧЫН.

Менск, друкарня «Звязды».

Тыраж 55.000

Ул. Галоўлітбела № 6330